НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВІДОМОСТІ
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	**Інститут географії Національної академії наук України**
Освітня програма	**50896 Науки про Землю**
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Спеціальність	**103 Науки про Землю**

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – https://naqa.gov.ua/

Використані скорочення:

ID	ідентифікатор
ВСП	відокремлений структурний підрозділ
ЄДЕБО	Єдина державна електронна база з питань освіти
ЄКТС	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
ЗВО	заклад вищої освіти
ОП	освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	**3633**
Повна назва ЗВО	**Інститут географії Національної академії наук України**
Ідентифікаційний код ЗВО	**05540402**
ПІБ керівника ЗВО	**Маруняк Євгенія Олександрівна**
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	**https://igu.org.ua**

2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

https://registry.edbo.gov.ua/university/3633

3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	**50896**
Назва ОП	**Науки про Землю**
Галузь знань	**10 Природничі науки**
Спеціальність	**103 Науки про Землю**
Спеціалізація (за наявності)	*відсутня*
Рівень вищої освіти	**Доктор філософії**
Тип освітньої програми	**Освітньо-наукова**
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	**Магістр (ОКР «спеціаліст»)**
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	**Відділи Інституту географії НАН України: ландшафтознавства, геоморфології та палеогеографії, суспільної географії, картографії.**
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	*відсутня*
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	**01054, м.Київ, вул. Володимирська, буд. 44**
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	*передбачає*
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	**Освітня програма є необхідним елементом підготовки кваліфікаційної роботи та отримання ступеня доктора філософії зі спеціальності 103 Науки про Землю**
Мова (мови) викладання	**Українська**
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	**65720**
ПІБ гаранта ОП	**Маруняк Євгенія Олександрівна**
Посада гаранта ОП	**завідувач сектору**
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	**geo-ins@kiev.ldc.net**
Контактний телефон гаранта ОП	**+38(050)-386-73-24**
Додатковий телефон гаранта ОП	**+38(044)-234-61-93**

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
очна денна	4 р. 0 міс.

4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітня програма для підготовки здобувачів вищої освіти – докторів філософії – зі спеціальності 103 Науки про Землю (галузь знань10 Природничі науки), була розроблена в Інституті географії НАН України у 2016 р.

Розроблена освітня програма відповідає третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти за Законом України «Про вищу освіту», восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій, третьому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти і Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 19.09.2022 р. № 828.

Основна мета освітньої програми зі спеціальності 103 Науки про Землю - забезпечити підготовку висококваліфікованих, всебічноосвічених, компетентних наукових і науково-педагогічних кадрів у царині наук про Землю, здатних розв'язувати складні сучасні наукові проблеми на основі отриманих знань та здобуття низки компетентностей, необхідних для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають вагому наукову новизну, виражене теоретичне та практичне значення, а також здійснювати належний супровід у процесі підготовки дисертаційних досліджень та їхнього захисту.

Інститут географії НАН України (далі - Інститут) з 1991 року здійснював підготовку аспірантів та докторантів за напрямами: фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; економічна та соціальна географія; геоморфологія та палеогеографія; географічна картографія. Згідно з Постановою Кабінету Міністрів України № 266 від 29 квітня 2015 р. було запроваджено спеціальність 103 Науки про Землю, до якої увійшли спеціальності (11.00.01 Фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів; 11.00.02 Економічна та соціальна географія географічні; 11.00.04 Геоморфологія та палеогеографія географічні; 11.00.05 Біогеографія та географія ґрунтів географічні; 11.00.07 Гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія; 11.00.08 Океанологія географічні; 11.00.09 Метеорологія, кліматологія, агрометеорологія; 11.00.11 Конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів; 11.00.12 Географічна картографія). При Інституті аспірантура продовжила підготовку і науково-педагогічних кадрів за цією спеціальністю.

Наказом директора Інституту № 6-а від 04.04.2016 р. було створено проєктну групу, до якої ввійшли провідні науковці з різних відділів Інституту. Проєктною групою було розроблено ОНП зі спеціальності 103 Науки про Землю.

Створену у 2016 р. освітньо-наукову програму зі спеціальності 103 Науки про Землю було затверджено Вченою радою Інституту (протокол № 7 від 16.05.2016 р. і введено в дію наказом директора Інституту (наказ № 7-а від 21.06.2016 р.) Починаючи з 2018 р. ОНП перезатверджувалась з внесенням відповідних змін. Так, у 2022 р. ОНП "Науки про Землю" перезатверджено на засіданні Вченої ради Інституту (протокол № 9 від 31.10.2022 р.) і введено в дію наказом директора Інституту (наказ № 3-а від 31.10.2022 р.).

З 2019 р. гарантом ОНП "Науки про Землю" є Маруняк Євгенія Олександрівна, член-кореспондент НАН України, доктор географічних наук, директор Інституту географії НАН України Членами проєктної групи є завідувачі відділів Інституту та провідні науковці установи.

Дисципліни за спеціальністю 103 Науки про Землю викладають 12 співробітників Інституту. Усі викладачі мають науковий ступінь доктора або кандидата наук. У навчальному процесі задіяні академік і член-кореспондент НАН України. Відповідно до освітньої програми були розроблені робочі програми і силабуси для кожної з дисциплін, що викладаються аспірантам

Дисципліни «Філософія науки та культури» і «Іноземна мова» викладаються аспірантам відповідно в Центрі гуманітарної освіти і Центрі наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України.

Навчальний процес в Інституті регламентується «Положенням про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України», схваленим Вченою радою Інституту 03 червня 2019 р., протокол № 5
(https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf).

5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та набір на ОП (кількість здобувачів, зарахованих на навчання у відповідному навчальному році сумарно за усіма формами здобуття освіти)

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року	У тому числі іноземців
			ОД	*ОД*
1 курс	2022 - 2023	3	1	0
2 курс	2021 - 2022	3	2	0
3 курс	2020 - 2021	4	4	0
4 курс	2019 - 2020	3	1	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	*програми відсутні*
перший (бакалаврський) рівень	*програми відсутні*
другий (магістерський) рівень	*програми відсутні*
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	**50896 Науки про Землю**

7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.

	Загальна площа	Навчальна площа
Усі приміщення ЗВО	944	126
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	944	126
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	0	0

Примітка. Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:
- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

8. Документи щодо ОП

Документ	Назва файла	Хеш файла
Освітня програма	*ONP_103_[2022-2023].pdf*	TmgDJVfb+vUcSpvEH+rUvxgrhGqqMvBV8n5WK2oPUPk=
Навчальний план за ОП	*NP_ [2022-2023].pdf*	S8vyYdGHucD/E/Kkz1uDGmIUlbvuengPejOIf+X5m6c=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Recenzija_1-2022.pdf*	WhF79dHf5tQzgrnGfu1DKky4Ymio4C3ki8WQoDmBocM=
Рецензії та відгуки роботодавців	*Recenzija_2-2022.PDF*	uBDLz78dDA7dppNR2Hv38ulPtfeeErhP7itR23MzwYc=

1. Проектування та цілі освітньої програми

Якими є цілі ОП? У чому полягають особливості (унікальність) цієї програми?

Базовою ціллю ОНП «Науки про Землю» є: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері наук про Землю, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, достатніх для виконання оригінальних наукових досліджень, результати яких мають наукову новизну, а також теоретичну і практичну цінність.
Унікальність освітньої програми також обумовлена ще й тим, що програма реалізована на базі провідної географічної установи України, де зосереджений потужний науково-педагогічний потенціал України (10 докторів наук та 23 кандидати наук). Навчальні курси базуються на оригінальних програмах, що розроблені провідними науковцями установи. Основою навчання в аспірантурі Інституту є індивідуально-орієнтований підхід до здобувача. ОП орієнтується на співробітництво із провідними навчальними закладами України, які мають право здійснювати діяльність у сфері вищої освіти, бізнес-сектором, міжнародними організаціями, закордонними науковими установами та навчальними закладами.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні документи ЗВО, що цілі ОП відповідають місії та стратегії ЗВО

Цілі ОНП «Науки про Землю» відповідають місії, цінностям, засадам «Стратегії розвитку Інституту географії НАН України на 2019–2023 роки (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Strategiya%20rozvytku%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny%20na%202019-2023%20roky.pdf) і «Програмі реалізації Стратегії розвитку Інституту географії НАН України на 2019–2023 роки» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Programa%20realizaciyi%20Strategiyi%20rozvytku%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny%2 0na%202019-2023%20roky.pdf), які передбачають розвиток дослідницького середовища, що спирається на поєднання якісних наукових досліджень та ґрунтовної освіти. Відповідно до «Статуту Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Statut_IGU_0.pdf) поряд з проведенням наукових досліджень одним з основних завдань діяльності Інституту географії НАН України є підготовка висококваліфікованих наукових кадрів. Зокрема одним із завдань інституту є підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру. Інститут відповідно до завдань: провадить освітню діяльність у сфері вищої освіти, надає освітні послуги шляхом підготовки фахівців відповідно до Закону України «Про вищу освіту», в тому числі через аспірантуру, вживає заходів щодо підвищення кваліфікації наукових працівників, сприяє розвитку наукової складової у сфері освіти та залученню талановитої молоді до наукової діяльності. Таким чином, цілі ОП повністю відповідають місії і стратегії діяльності.

Опишіть, яким чином інтереси та пропозиції таких груп заінтересованих сторін (стейкхолдерів) були враховані під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП:
- здобувачі вищої освіти та випускники програми

Під час формування цілей та програмних результатів освітньої програми були враховані інтереси всіх основних зацікавлених сторін: здобувачі вищої освіти та випускників програми, роботодавців, академічної спільноти. Освітня програма була створена провідними вченими Інституту на основі їх багаторічного досвіду роботи та викладання в провідних закладах вищої освіти Києва та України і роботи з аспірантами.
Програми навчальних дисциплін ОП складено з урахуванням досвіду провідних вітчизняних та закордонних університетів. Аспірант обирає навчальні дисципліни відповідно до індивідуальної навчальної траєкторії.
Враховуючи побажання аспірантів спеціальності 103 Науки про Землю, Рада молодих вчених Інституту на останньому засіданні робочої групи ОНП (11 жовтня 2022 р., протокол № 9/22) внесла пропозицію щодо посилення діджиталізації у викладанні, у зв'язку з воєнним станом в Україні і вимушеним дистанційним навчанням.

- роботодавці

Освітня програма містить дисципліни не лише з різних наук про Землю, але також включає дисципліни зі сфери загальнонаукових досліджень, зокрема – застосування ГІС-технологій. Це дозволяє випускникам програми стати фахівцями широкого профілю знань та умінь і працювати в закладах освіти, наукових закладах та на підприємствах, де необхідні висококваліфіковані спеціалісти з проблематики просторового планування, охорони навколишнього середовища, розвитку регіонів. Це враховує як інтереси випускників аспірантури в необхідності стати висококваліфікованими спеціалістами, так і інтереси потенційних роботодавців в бажанні мати у себе висококваліфіковані науково-педагогічні кадри.
При останньому перегляді ОП в 2022 році, на засіданні робочої групи ОНП (11 жовтня 2022 р., протокол № 9/22) були враховані експертні думки науковців Інституту географії НАН України та представників Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Л.Л. Дронова), Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (В.А. Пересадько), Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (В.Г. Щабельська).

- академічна спільнота

Освітня програма була створена для підготовки фахівців, які мають забезпечувати основні напрями фундаментальних та прикладних наукових досліджень з метою одержання нових наукових знань та їх використання для практичних цілей за основними науковими напрямами діяльності Інституту, а саме:
виявлення загального тренду розвитку природи, закономірностей функціонування ландшафтів та їх компонентів з метою раціонального природокористування на основі принципів ренатуралізації та збереження природи;
географічні дослідження основ трансформації господарства України, перебудови його галузевої та територіальної структури;
розробка географічної концепції збалансованого соціального, економічного та екологічного розвитку регіонів України;
картографічні дослідження природи, суспільства та їх взаємодії для обґрунтування збалансованого розвитку регіонів України.
Кращим випускникам програми пропонується за бажанням залишитись працювати в Інституті на посаді молодших наукових співробітників та продовжити наукову діяльність. Так, за попередніми підрахунками, у період 2000–2022 рр. кожен четвертий випускник аспірантури лишався працювати в Інституті на зазначених посадах. Це враховує інтереси академічної спільноти в поповненні НАН України молодими науковцями. Частина випускників аспірантури влаштовується працювати в інших установах НАН України, закладах вищої освіти.

- інші стейкхолдери

Врахуванню інтересів і пропозицій всіх інших стейкголдерів під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП сприяють такі чинники:
значна науково-методична база розробок, накопичена за час діяльності Інституту
наукові школи і традиції досліджень, що склались в Інституті;

високий відсоток молодих вчених, що значно перевищує середні показники по НАН України;
досвід проведення спільних досліджень з колегами з інших галузей науки, що особливо важливо в час, коли проривні дослідження значною мірою здійснюються на стику різних наук;
висока якість роботи спеціалізованої вченої ради при Інституті;
досвід експертної діяльності, в т.ч. при експертизі проєктів Законів України і підзаконних актів, рецензування шкільних підручників, навчальних програм тощо;
досвід діяльності співробітників установи у якості експертів ПРООН в Україні та інших міжнародних організацій;
досвід участі у роботі міжнародних асоціацій та організацій, зокрема Атласної комісії Міжнародної картографічної асоціації, Міжнародної асоціації сталого розвитку, Мережі рішень для сталого розвитку ООН, Стратиграфічної комісії INQUA та ін.;
широкий спектр зв'язків з іноземними колегами, в т.ч. з Німеччини, Франції, Австрії, Польщі, Чехії, Словаччини, В'єтнаму, Болгарії, Угорщини та інших країн;
досвід співпраці з ЗВО, пряме ознайомлення студентської молоді з результатами досліджень співробітників Інституту при викладанні курсів у ЗВО;
досвід підбору здібної молоді шляхом участі співробітників Інституту в роботі Малої академії наук України.

Продемонструйте, яким чином цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці

Отримавши відповідну кваліфікацію, випускник аспірантури може займатися науковою та педагогічною діяльністю в закладах науки та освіти, органах державного управління.
Враховуючи реальні потреби ринку праці, випускники аспірантури мають такі перспективи працевлаштування: - Молодший науковий співробітник; науковий співробітник наукової установи.
Викладачі ЗВО.
Спеціаліст з ГІС-картографування, фахівець у сфері просторового, зокрема ландшафтного планування, аналітик в сфері проведення стратегічної екологічної оцінки.
Місця працевлаштування: посади у відділах та лабораторіях науково-дослідних установ, профільних кафедрах ЗВО, планувальних, містобудівних організаціях, структурних підрозділах системи природно-заповідного фонду України.
Таким чином, цілі та результати навчання ОП відповідають тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці. Інститутом здійснюється аналіз тенденцій розвитку спеціальності та проводиться оновлення ОП з урахуванням сучасних змін у галузі наук про Землю. Так, наприклад, у 2018 р., було ухвалено Закону України № 2354-VIII «Про стратегічну екологічну оцінку», що, серед іншого, передбачає здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, зважаючи на ймовірні наслідки господарської діяльності для територій та об'єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі. Відповідно, це підвищило попит на ринку праці на фахівців з екологічної оцінки. Членами робочої групи були враховані такі тенденції на ринку праці і внесено відповідні зміни до ОНП (протокол №4/18 від 24 травня 2018 р.).

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано галузевий та регіональний контекст

При підготовці ОП враховано кадровий потенціал Інституту та сучасні досягнення провідних українських та зарубіжних наукових шкіл, а також загальні світові тенденції розвитку сучасної науки. Автори навчальних дисциплін є провідними науковцями України та лідерами наукових шкіл світового рівня, що сформувались протягом багатьох років і охоплюють практично всі найсучасніші напрями геопросторових досліджень провідних країн Європи і світу. Зокрема, серед цих дисциплін є: «Геоінформаційне картографування», «Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу», «Основи збалансованого розвитку регіонів», «Еволюція ланшафтів», «Ландшафти і ландшафтне розмаїття України», «Геоконфліктологія», «Структурна геоморфологія та неотектоніка», «Ландшафтне планування» та ін.
Отже, перелік дисциплін ОП забезпечує збалансований підхід до галузевого та регіонального контексту геопросторових досліджень – як стосовно повноти галузевих напрямів дослідження та їх регіонального охоплення на рівнях регіонів усіх таксономічних рангів – від глобального, до локального, з особливим акцентуванням уваги на потребах, що стосуються, насамперед, найбільш актуальних напрямів геопросторових досліджень в Україні та її регіонах.

Продемонструйте, яким чином під час формулювання цілей та програмних результатів навчання ОП було враховано досвід аналогічних вітчизняних та іноземних програм

При розробленні ОП враховано досвід як вітчизняних (Київський, Харківський, Львівський,Чернівецький, Одеський національні університети), так і зарубіжних (університети Німеччини, Польщі, Болгарії, Словаччини, Франції, Норвегії, Швеції) програм. Для цього, зокрема, були залучені фахівці Інституту, які мали досвід стажування, викладання та виконання спільних науково-дослідних проектів в цих університетах. Розроблена ОП відповідає сучасному рівню розвитку наук про Землю, запитам основних роботодавців та надає можливості вибору індивідуального плану підготовки. Враховуючи досвід провідних зарубіжних університетів, до ОП додано навчальні курси, які відображають найновіші досягнення наук про Землю та відведено значний час на індивідуальну роботу з аспірантами. Це дає змогу розвивати самостійність майбутніх науковців та викладачів та реалізує ряд специфічних ПРН даної ОП, таких як здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися, нести відповідальність за новизну та якість виконання наукових досліджень тощо.

Продемонструйте, яким чином ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти

ОП у повній мірі дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 19.09.2022 р. № 828.
Так, ОП забезпечує отримання аспірантами широкого кола загальнонаукових та конкретнонаукових знань зі спеціальності 103 Науки про Землю, зокрема – зі спеціалізацій відповідно до індивідуальних навчальних траєкторій. Важливою складовою ОП є підготовка аспірантом наукових публікацій, що відображають результати їх власних досліджень – у провідних вітчизняних та міжнародних фахових наукових журналах. Важливим є зв'язок ОП з підготовкою оригінального наукового дисертаційного дослідження зі спеціальності 103 Науки про Землю. ОП орієнтована на здобуття аспірантами спеціалізованих умінь і навичок, необхідних як для підготовки кваліфікаційної роботи, так і подальшої самостійної науково-педагогічної роботи з належним дотриманням засад академічної доброчесності. Освітня програма спрямована на формування в аспірантів критичного мислення та стимулювання їх до самостійної продуктивної наукової діяльності, спрямованої на отримання нових наукових результатів, важливих для науки і практики, зокрема за рахунок творчої реалізації потенціалу міждисциплінарних зв'язків.
У забезпеченні виконання ОП як викладачі задіяні провідні науковці Інституту. ОП забезпечує активну участь аспірантів у виконанні наукових тем Інституту, результатом виконання яких є нові системні знання про Природу і Суспільство та просторові аспекти їх розвитку і взаємодії, та нових методів досліджень. ОП, розроблена в Інституті, усіляко сприяє активному спілкуванню аспірантів з викладачами та іншими співробітниками Інституту та аспірантів між собою щодо широкого кола наукових і прикладних питань, що сприяє збагаченню наукового досвіду аспірантів, стимулює їх неперервний саморозвиток й самовдосконалення, дотримання принципів принципів академічної доброчесності. Також ОП вимагає високого рівня знання академічної української мови та іноземної мови у навчальному процесі та науково-дослідній роботі.

Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти затверджено наказом МОН України від 19.09.2022 р. № 828.

2. Структура та зміст освітньої програми

Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?

40

Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?

28

Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?

12

Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?

Призначенням ОП є підготовка висококваліфікованих наукових і науково-педагогічних кадрів, що володіють основними знаннями, методами та методиками у межах спеціальності 103 Науки про Землю. У ОП сформульовано загальні і спеціальні компетентності, які мають бути сформовані у фахівця зі спеціальності 103 Науки про Землю. Це дає змогу аспіранту після завершення навчання самостійно проводити фахові фундаментальні дослідження для розв'язання актуальних сучасних проблем, зокрема – щодо сучасних трендів розвитку і взаємодії суспільства і природи, сталого (збалансованого) регіонального розвитку, збереження і поліпшення навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів і морів. Наприклад, використовувати інструменти ландшафтного планування, стратегічної екологічної оцінки, оцінки впливу на навколишнє середовище, вивчення потенціалу екологічних послуг території для забезпечення оптимізації планувальних документів, що стосуються регіонального розвитку.
Навчальні дисципліни ОП включають спільні теми між окремими напрямами та галузями наук про Землю. Крім того, ОП укладено таким чином, щоб в процесі опанування аспірантами ОК формувати відповідні ПРН. Наприклад, формуванню "ПРН 02 Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі Землі, її геосфер, процесів, що відбуваються в них..." сприяє вивчення аспірантами таких дисциплін як "Геоінформаційне картографування", "Ландшафтне планування", "Теоретичні основи просторової організації суспільства".

Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?

Індивідуальний план аспіранта, що розробляється та затверджується в Інституті на основі «Положення про

Індивідуальний план роботи аспіранта (здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії) Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Pro_plan_aspiranta.pdf) забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії аспіранта. Відповідно до «Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання аспірантів Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20poryadok%20formuvannya%20indyvidualnoyi%20trayektoriyi%20navchannya%20aspirantiv%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf), індивідуальна освітня траєкторія реалізується, зокрема, за рахунок самостійного вибору частини навчальних дисциплін. При визначенні тематики дисертаційного дослідження, над яким буде здійснюватися робота під час навчання в аспірантурі, враховуються особливості освіти аспіранта, його наукові інтереси, бажання працювати у певному напрямку досліджень та перспективи його самореалізації в цій галузі наукових досліджень.
Також аспіранти мають можливості для використання права академічної мобільності, відповідно до «Положення про реалізацію права на академічну мобільність»
(https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Pro_acadmob.pdf).
Основні вимоги щодо здійснення здобувачем права вибору відповідають розділові X, статті 62 Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р.

Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?

Відповідно до «Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання аспірантів Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20poryadok%20formuvannya%20indyvidualnoyi%20trayektoriyi%20navchannya%20aspirantiv%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf) силабуси пропонованих вибіркових дисциплін розміщуються на сайті Інституту в «Каталозі вибіркових дисциплін» (https://igu.org.ua/node/85). Вибіркові дисципліни представлені в навчальному плані двома блоками: природничої і суспільної спрямованості, проте це не обмежує права вибору дисциплін аспірантами – перелік вибіркових дисциплін є відкритим для їхнього вибору. Аспіранти можуть обирати дисципліни пов’язані з тематикою дослідження, або ж такі, що спрямовані на поглиблене оволодіння певними навичками: викладання, робота з інформаційними ресурсами, менеджмент наукових проєктів тощо. Перелік курсів з описом подається навесні попереднього року, тоді ж здобувачі обирають курси (шляхом подання заяви на ім'я гаранта ОНП), в яких зацікавлені. Форму заяви на вибір дисциплін розміщено на сайті Інституту в розділі "Каталог вибіркових дисциплін" (https://igu.org.ua/node/224). Кожен з них має можливість зробити свою індивідуальну комбінацію курсів, у тому числі й за бажанням відповідно до предметного поля у якому виконується наукове дослідження. Результати вибору зазначають в індивідуальному навчальному плані аспіранта.

Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, забезпечує здобуття компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності. Аспіранти у результаті навчання отримують вміння та навички, які дають можливість ефективно застосовувати широкий діапазон сучасних методів з різних галузей наук про Землю, ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження, спрямовані на отримання нових знань про Природу та Суспільство та вирішувати конкретні дослідницькі завдання, постановка яких, зокрема, пов'язана із запитами сучасного суспільства.
Аспіранти беруть участь у різних наукових зібраннях – наукових семінарах, конференціях та наукових школах в Україні та за кордоном, світових та регіональних форумах Міжнародного географічного союзу (International Geographical Union).
Крім того, Інститут на договірній основі забезпечує проходження аспірантами асистентської практики як обов'язкового освітнього компоненту ОП в провідних ЗВО України (КНУ імені Тараса Шевченка, НПУ імені М.П. Драгоманова), а також сприяє проходженню науково-педагогічного стажування у провідних ЗВО України та закордонних університетах, отриманню дослідницьких стипендій. Так, аспірантка А.В.Варуха була учасником програми-стипендії CEE Fellowship Programme від Deutschen Bundesstiftung Umwelt на дослідницький проєкт з темою "Achieving high protected area management effectiveness: German experience for Ukraine" в Німеччині (15.04.-15.10.2022 р. на базі Alfred Toepfer Akademie für Naturschutz).

Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання, які відповідають цілям та результатам навчання ОП результатам навчання ОП

Набуття соціальних навичок здобувачами забезпечується дисциплінами передбаченими ОНП. Освітні компоненти (ОК) загальної підготовки враховують рекомендації європейського ринку праці науковців EUA Council for Doctoral Education (EUA-CDE) (https://eua-cde.org) і EURODOC (http://eurodoc.net) та Researcher Development Statement VITAE. (https://www.vitae.ac.uk/).
Наприклад ОК «Методичні основи організації наукових досліджень за спеціальністю "Науки про Землю"» сприяє формуванню навичок планування, таймінгу, осмислення власного доробку, комунікативних навичок. У результаті його вивчення здобувачі отримують уміння наукової комунікації, створюють свій портфель для презентації себе як дослідника (оформлені профілі в дослідницьких базах та ресурсах, напрацьовані CV та заготовки мотиваційних листів, дослідницьких пропозицій).
ОП передбачає розвиток у аспірантів таких соціальних навичок: здатності до критичного наукового мислення; до усної та письмової комунікації науковим стилем; ефективного спілкування з широкою науковою спільнотою та громадськістю; вміння працювати у команді, володіти навичками ефективної міжособистісної безконфліктної взаємодії; здатності професійно презентувати результати своїх досліджень на міжнародних наукових зібраннях, активно використовувати іноземні мови у науковій та науково-педагогічній діяльності; використовувати сучасні

інформаційні та комунікативні технології для спілкування, обміну інформацією, її збору та аналізу, проводити наукову діяльність на засадах академічної доброчесності.

Яким чином зміст ОП ураховує вимоги відповідного професійного стандарту?

ОП у повній мірі ураховує вимоги Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 19.09.2022 р. Так, після ухвалення відповідного стандарту, 11 жовтня 2022 р. відбулось засідання робочої групи (протокол №9/22) з метою приведення змісту ОП у відповідність Стандарту. Зокрема було уточнено мету ОП, переглянуто зміст спеціальних компетентностей і програмних результатів навчання. Нову редакцію ОП, що максимально враховує вимоги відповідного Стандарту, було затверджено на засіданні Вченої ради Інституту (протокол №9 від 31.10.2023 р.) і введено в дію наказом директора Інституту (наказ №3-а від 31.10.2023 р.).

Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?

Обсяг ОК і співвідношення з фактичним навантаженням здобувачів розраховується в кредитах ЄКТС відповідно до розділу 5 «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf).
Блок обов'язкових навчальних дисциплін ОП складається з циклів загальнонаукової (14 кредитів) та спеціальної (12 кредитів) підготовки. Такий поділ зумовлений особливістю моделі підготовки на третьому рівні освіти в установах НАН України. Вибіркові дисципліни складають 12 кредитів, що становить 30 % від загального обсягу ОНП. Загальне фактичне навантаження становить 1200 год. У загальній кількості годин переважають години самостійної роботи (загалом 760 год.). Для уникання перевантажень чи нерівномірного розподілу навантаження при виконанні самостійної роботи здобувачам пропонуються завдання на вибір, рекомендована література розподілена на основну і додаткову.
Упродовж функціонування ОП моніторинг релевантності обсягу окремих ОК до фактичного навантаженням здобувачів вищої освіти здійснюється постійно на основі опитувань здобувачів (https://docs.google.com/forms/d/1dKaD3c_PS7uMmigykxZD6b6--LHaGTZKWc0NW0X2vuU/viewform?edit_requested=true). Розклад занять формується і узгоджується зі здобувачами.

Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, продемонструйте, яким чином структура освітньої програми та навчальний план зумовлюються завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Згідно з ОП підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється.

3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП

https://igu.org.ua/node/62

Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?

Згідно правил «Правил прийому на навчання до аспірантури Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Pravyla%20pryjomu%20na%20navchannya%20do%20aspirantury%20Instytutu%20geografiyi%20NAN% 20Ukrayiny%20u%202021%20roci.pdf) до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії на конкурсній основі приймаються особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста. Правила прийому до аспірантури Інституту відповідають вимогам п. 20 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (https://cutt.ly/YbUaYph) і рекомендаціям МОН, які щороку надаються.
Термін навчання в аспірантурі не перевищує 4-х років.
Конкурсний відбір до аспірантури здійснюється за результатами вступних іспитів: зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з відповідної спеціальності) та з іноземної мови за програмою, яка відповідає рівню В2 загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.
Вступники, які мають міжнародні сертифікати з іноземної мови, отримані впродовж останніх двох років, що засвідчують рівні С1 або С2, звільняються від складання вступного іспиту з іноземної мови.
Вступникам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням Приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в інших

ЗВО? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Результати навчання, отриманих в інших ЗВО, зараховуються відповідно до таких документів як «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf) і «Положення про реалізацію права на академічну мобільність в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Pro_acadmob.pdf).
Зазначені документи оприлюднено на офіційному веб-сайті Інституту у відкритому доступі.
Директор Інституту своїм наказом призначає комісію з аналізу навчальної програми в закладі, де аспірант Інституту бажає проходити навчання за академічною мобільністю. У випадку підтримки такого навчання, між Інститутом і цим закладом оформлюється відповідний договір. Рішення про визнання результатів навчання під час академічної мобільності приймає Вчена рада Інституту порівняння навчальних програм за складом дисциплін та кількістю кредитів на навчання на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (European Credit Transfer System – ECTS).

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)?

На даний час приклади застосування таких правил на ОП відсутні.

Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Після набрання чинності 23.09.2023р наказу Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» в Інституті було розроблено проєкт "Положення про визнання в Інституті географії НАН України результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Інституті географії НАН України". Нині відповідний проєкт проходить етап обговорення і буде затверджено на Вченій раді Інституту в березні-квітні 2023 р. Разом з цим Інститут не обмежує академічної свободи науково-педагогічного персоналу, надаючи право враховувати результати навчання в неформальній освіті, шляхом впровадження до робочих програм навчальних дисциплін альтернативних можливостей опанування певних результатів навчання в межах курсів/програм неформальної освіти. Також Інститут жодним чином не обмежує права здобувачів освіти на розвиток своїх компетентностей поза освітніми програмами шляхом неформального навчання.

Опишіть на конкретних прикладах практику застосування вказаних правил на відповідній ОП (якщо такі були)

Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в аспірантурі Інституту не було.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Продемонструйте, яким чином форми та методи навчання і викладання на ОП сприяють досягненню програмних результатів навчання? Наведіть посилання на відповідні документи

Методи, які застосовуються при вивченні ОК, сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН. Зокрема ПРН 01, ПРН 02, ПРН 05, ПРН 06, що передбачають формування знань і умінь, теоретичних основ дисциплін загальної й професійної підготовки, досягаються вербальними (бесіда, пояснення, дискусія), ілюстративно-демонстраційними та методами проблемного навчання (проблемний виклад матеріалу, використання проблемних запитань). Частково-пошукові (евристичних запитань, проектування), прикладні (вправи, практичні завдання), інтерактивні (мозковий штурм, кооперовано-групова робота) методи дозволяють сформувати ПРН 03, ПРН 07 - ПРН 10, що сприяють застосуванню знань і розумінь. Формування суджень (ПРН 04) уможливлюється завдяки дослідницьким методам (есей, підготовка наукових рецензій, доповідей і статей).
Досягненню програмних результатів навчання також сприяє забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів, що визначається через формування індивідуальних планів аспіранта. Важливою формою навчання є індивідуальна робота викладача (наукового керівника) з аспірантом.
Основним документом, який забезпечує досягнення програмних результатів навчання в Інституті є «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf)

Продемонструйте, яким чином форми і методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?

Значна частина дисциплін, що викладаються в Інституті, є дисциплінами, що обираються аспірантами (https://igu.org.ua/node/85). Це є важливою складовою студентоцентрованості, дозволяє аспіранту обирати курси згідно з власними інтересами та потребами, а також тематикою дисертаційного дослідження. Принципи студентоцентрованого підходу відображаються в «Статуті Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Statut_IGU_0.pdf) та «Положенні про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf).
Вибір форм і методів навчання і викладання ґрунтується на врахуванні пропозицій аспірантів при удосконаленні ОП. Забезпечення освітнього процесу на засадах студентоцентрованості передбачає: повагу до інтересів та потреб аспірантів, їхньої цінності як особистостей, застосування сучасних ефективних способів подачі матеріалу, взаємоповагу у стосунках аспірантів і викладачів; інформування здобувачів про вибір форм і методів навчання для опитмізації навчального процесу. На даний момент, згідно результатів персональних опитувань (https://igu.org.ua/node/66), проведених Радою молодих учених Інституту аспіранти загалом задоволені рівнем аспірантоцентрованості ОП.

Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи

Учені Інституту у своїй діяльності керуються «Етичним кодексом ученого України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Etychnyi_codex.pdf). При забезпеченні навчального процесу за ОП враховуються положення «Етичного кодексу ученого України», зокрема щодо академічної свободи – свободи вибору наукових напрямів дослідження, концепцій, гіпотез, парадигм, проблем і методів їхнього вирішення, свободи думки та слова. Викладачі самостійно обирають форми та методи викладання, аспіранти формують свою індивідуальну траєкторію навчання, що відображається у їхніх індивідуальних планах. що відповідає принципам академічної свободи.
Здобувачі мають право опановувати знання, вміння й навички відповідно до своїх потреб та інтелектуальних запитів, формувати індивідуальну траєкторію навчання, за певних обставин відвідувати заняття за індивідуальним графіком навчання. Аспіранти мають право на: отримання методичного і змістовного наукового консультування щодо власного дослідження від наукового керівника, на чіткий розподіл обов'язків між науковими керівниками у разі призначення вченою радою двох керівників; безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи; доступ до всіх видів та джерел наукової інформації; вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених ОП та навчальним планом (не менш як 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС); внесення змін в свій індивідуальний навчальний план за погодженням із своїм науковим керівником.

Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів *

Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядок та критерії оцінювання у межах окремих освітніх компонентів , відповідно до «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» і «Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання аспірантів Інституту географії НАН України», оприлюднюється на сайті Інституту до початку навчального року (01 листопада)
На сайті установи у відкритому доступі розміщені необхідні для усіх учасників навчального процесу документи: правила вступу до аспірантури, ОНП і навчальні плани, список усіх навчальних дисциплін та їх робочих програм і силабусів, де міститься інформація про кількість кредитів ЄКТС, форми проведення і оцінювання з кожного курсу, та інші матеріали пов’язані з ОП.
Детальна інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів доводиться до відома аспірантів перед початком занять.

Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП

Згідно графіку навчального процесу, протягом на 1 та 2 року навчання передбачене поєднання навчання та виконання дисертаційної роботи, 3 та 4 рік навчання – дає можливість зосередитися на публікуванні основних результатів досліджень та підготовці дисертації.
У рамках індивідуальної навчальної траєкторії, аспірант обирає частину дисциплін, які пов’язані з тематикою дисертаційного дослідження аспіранта та відповідають його науковим інтересам. Тематика дисертаційних робіт, як правило, пов’язана з напрямками досліджень, які затверджені для наукової установи Президією НАН України. У викладацькому процесі використовується інформація, отримана за результатами досліджень Інституту. Аспіранти беруть участь у виконанні науково-дослідних робіт, зокрема у межах договірної тематики. Наприклад, аспірант М.О. Кирилюк був активно залучений до виконання відомчої НДР«Розробка Атласу “Населення України та його природна і культурна спадщина”» (2015–2020 рр.). Апробація результатів дослідження здійснюється шляхом участі у вітчизняних та зарубіжних наукових конференціях, школах, семінарах. Так, наприклад, аспірант В.О.Бобир взяв участь у 6-й міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Global and Regional Aspects of Sustainable Development» (Данія) (26-28 лютого 2022 р.) (https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18715); аспірантка А.В. Варуха взяла участь в роботі: науково-практичної міжнародної відео-конференції “Стратегування та планування регіонального розвитку в Україні”, проведеної у межах глобальної ініціативи Міжнародного географічного союзу «GeoNight» (09 квітня 2021 р.) (https://igu.org.ua/news/205), міжнародного географічного

онлайн-семінару «International Workshop on Geography and Sustainability 2021» (China), організованого Міжнародним географічним союзом (23-24 листопада 2021 р.) (https://geosus2021.scievent.com/image/8e1d1d00a3394270a0183cae3d7419ef.pdf). Основні результати досліджень публікуються в рецензованих наукових виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science, зокрема – в «Українському географічному журналі», що індексується в Scopus (видається Інститутом географії).

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Розроблення та оновлення переліку і змісту освітніх компонентів регламентується «Порядком формування освітніх програм та навчальних планів підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Poriadok_ONP%26NP_0.pdf). Так, навчальний план і зміст освітніх компонентів не пізніше ніж за місяць до їх затвердження на засіданні Вченої ради Інституту, обговорюється аспірантами, випускниками, викладачами, стейкхолдерами, адміністрацією Інституту шляхом проведення спільних засідань, круглих столів, зборів. За результатами громадського обговорення вносяться відповідні зміни, які обговорюються та затверджуються Вченою радою Інституту. У разі необхідності, за пропозиціями викладачів, наукових керівників та аспірантів, у навчальний план вводяться нові освітні компоненти. Наприклад, в 2021 році було оновлено зміст робочих програм і силабусів таких обов'язкових ОК як: «Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу», у зв'язку з прийняттям «Територіального порядку денного ЄС 2030»; «Основи збалансованого розвитку регіонів», у зв'язку з підписанням Указу Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року», а також оновлення європейського контексту збалансованості розвитку – прийняття «Європейського зеленого курсу». В 2022 році відбулося оновлення курсів «Основи збалансованого розвитку регіонів», "Ландшафти і ландшафтне розмаїття України" і "Геоконфліктологія", у зв'язку з повномасштабним вторгненням росії та зумовленим ним наслідкам і загрозам.

Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження у межах ОП пов'язані із інтернаціоналізацією діяльності ЗВО

Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в Інституті описаний в у відповідному положенні (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Pro_acadmob.pdf).
Інститут має тісні наукові зв'язки з провідними науковими установами і університетами Німеччини, Польщі, Словаччини, Чехії, Болгарії, Румунії, Угорщини Австрії, Норвегії, Франції та ін. країн.
Зокрема у 2022 р. було оновлено угоди про співпрацю з Інститутом регіональної географії, м.Лейпциг (Німеччина) та з Інститутом географії та просторового розвитку Польської академії наук, м. Варшава (Польща). У 2023 р. підписано Угоду про співпрацю з Інститутом історії та культури Східної Європи імені Лейбніца, м.Лейпциг (Німеччина).
Прикладом інтернаціоналізації є участь аспірантки Л.Б. Сікорської у проєкті «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика» за договором з Департаментом географії Університету м. Осло (Норвегія).
Викладачі ОП також мають змогу підвищувати свій фаховий рівень на базі закордонних установ. У 2022 р. на стажуванні перебувала Є.О.Маруняк - в Інституті географії та просторової організації Польської академії наук (м. Варшава, Польща). На даний час на науковому стажуванні перебувають: О.Г.Голубцов - в Дрезденському технічному університеті, м. Дрезден (Німеччина) та К.А.Поливач - в Інституті географії Словацької Академії наук, м. Братислава (Словаччина). Дистанційно стажування у закордонних установах у 2022 р. проходили І.В.Гукалова та С.А.Покляцький.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Опишіть, яким чином форми контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання?

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання аспірантів чітко прописані та оприлюднюються заздалегідь («Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf). Вони детально і зрозуміло подані в робочих програмах навчальних дисциплін. Такими формами є контрольні роботи, реферати, картографічні роботи, відповіді на семінарських заняттях та ін. (поточний контроль). Загальна перевірка отриманих знань і умінь за навчальною дисципліною відбувається шляхом складання заліку або іспиту (підсумковий контроль). Всі робочі програми є у вільному доступі на сайті Інституту (https://igu.org.ua/node/85), а отже форми контрольних заходів є заздалегідь оприлюдненими.

Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?

Чіткість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання забезпечена тим, що всі зазначені форми зафіксовані й

оприлюднені в навчальному плані
(https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Navchalnyi_plan_%5B2021-2022%5D.pdf), який схвалений Вченою радою Інституту і затверджений директором установи. Критерії оцінювання чітко прописані в робочих навчальних програмах. Аспіранти ознайомлені з інформацією про те, яку максимальну кількість балів вони можуть отримати у результаті проведення семінарських чи практичних занять та про вимоги, які потрібно виконати для отримання цієї кількості балів.

Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?

Відповідно «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» екзамени і заліки проводяться згідно з розкладом, який затверджується директором Інститут і доводиться до відома викладачів і аспірантів не пізніше, ніж за два тижні до початку сесії. Процедура проведення заліків та екзаменів наведена також у робочих програмах з відповідних навчальних дисциплін (https://igu.org.ua/node/85). Контроль відбувається згідно шкали оцінювання ЄКТС.
У індивідуальному навчальному плані аспіранта, який затверджується Вченою радою Інституту географії НАН України фіксується інформація про проходження навчального процесу. У ньому, зокрема, щорічно прописуються форми контролю з відповідних дисциплін, які аспірант вивчатиме протягом року, а також зазначається участь в наукових конференціях та семінарах, видрукування статей за темою дисертаційного дослідження.

Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)?

Відповідно до ОП, основними формами атестації аспірантів є складання комплексного підсумкового іспиту за спеціальністю 103 "Науки про Землю", а також здійснюється у формі публічного захисту дисертації,
що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН України від 19.09.2022 р. № 828.

Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?

Контрольні заходи з оцінювання програмних результатів навчання регулюються «Положенням про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України», що розміщено у вільному доступі на сайті Інституту: https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitno-naukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf Контрольні заходи проводяться у відповідності з робочими програмами навчальних дисциплін, які викладені у відкритому доступі на сайті установи (https://igu.org.ua/node/85). Після затвердження розкладу заліків та іспитів аспіранти ознайомлюються ученим секретарем Інституту з датами їхнього проведення.

Яким чином ці процедури забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП

Об'єктивність екзаменів забезпечується наявністю чітких та зрозумілих критеріїв оцінювання, які вчасно доводяться до відома аспірантів, високим фаховим рівнем екзаменаторів та дотримання ними високих етичних стандартів вченого. Залік чи іспит проводяться у присутності усіх аспірантів, які слухали певний курс. Процедури врегулювання конфлікту інтересів визначено «Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Інституті географії НАН України»
(https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Conflicts_in_IGU.pdf).
Конфліктних ситуацій у навчальному процесі, які були б зумовлені необ'єктивністю екзаменаторів, або ж конфліктом інтересів в Інституті досі не траплялось.
Крім того, як свідчать РЕЗУЛЬТАТИ ПЕРСОНАЛЬНОГО АНКЕТНОГО ОПИТУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (АСПІРАНТІВ) І ВИПУСКНИКІВ АСПІРАНТУРИ ІНСТИТУТУ ГЕОГРАФІЇ НАН УКРАЇНИ ЗА ПІДСУМКАМИ 2021–2022 н.р., 91% аспірантів задоволені організацією системи оцінювання в Інституті (https://igu.org.ua/node/66).

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

Порядок повторного проходження контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (див. розділи «Підсумковий контроль» і «Апеляція результатів підсумкового контролю»).
Аспіранти, які мають академічну заборгованість мають право її ліквідувати. Повторне складання екзаменів, заліків, у разі отримання незадовільної оцінки, допускається не більше двох разів із кожної дисциплін: один раз викладачеві, другий – комісії. Директор своїм розпорядженням створює апеляційну комісію, яка розглядатиме звернення аспіранта. Прикладів повторного проходження контрольних заходів в Інституті не було.

Яким чином процедури ЗВО урегульовують порядок оскарження процедури та результатів

проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП

У випадку непогодження з оцінкою аспірант має право подати апеляцію, яка подається особисто директору після оприлюднення оцінок з обов'язковим повідомленням наукового керівника, завідувача відділу, директора Інституту. У випадку надходження апеляції розпорядженням директора створюється комісія для розгляду апеляції. Головою комісії призначається заступник директора з наукової роботи або завідувач відділу. Склад комісії затверджується директором. Комісія розглядає апеляції аспірантів з приводу порушення процедури проведення іспиту, що могло негативно вплинути на оцінку, але не розглядає питань змісту й структури білетів (комплексних кваліфікаційних завдань).
Апеляція має бути розглянута на засіданні апеляційної комісії не пізніше наступного дня після її подання. У випадку встановлення комісією порушення процедури проведення атестації, яке вплинуло на результати оцінювання, комісія пропонує директору інституту скасувати відповідне рішення і провести повторне контрольних заходів (див. «Положенням про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України», що розміщено у вільному доступі на сайті Інституту: https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20processu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf). Прикладів застосування наведених вище правил в Інституті не було.

Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені «Статутом Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Statut_IGU_0.pdf) і «Положенням про академічну доброчесність в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Pro_akademchesnist.pdf). Усі учасники освітнього процесу в аспірантурі Інституту у питаннях академічної доброчесності керуються статтями Закону України «Про вищу освіту» та «Етичного кодексу ученого України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Etychnyi_codex.pdf), схваленого Постановою Загальних зборів НАН України 15 квітня 2009 р. При написанні дисертаційного дослідження аспіранти зобов'язані дотримуватися положень Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 про «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», що стосуються академічної доброчесності.

Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності?

Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності в Інституті є:
1 . Створено розділ «Академічна доброчесність» на офіційному сайті Інституту (https://igu.org.ua/node/87), де розміщено матеріали, присвячені питанням культури доброчесності.
2. З метою моніторингу дотримання членами інститутської громади моральних та правових норм академічної доброчесності за поданням Вченої ради, наказом директора Інституту було призначено Уповноваженого з етики наукових досліджень (https://igu.org.ua/node/91). Уповноважений наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення академічної доброчесності та надавати пропозиції адміністрації Інституту щодо накладання відповідних санкцій.
3. Інститут активно співпрацює з онлайн-сервісом з пошуку плагіату Unicheck (https://unicheck.com/uk-ua). Зокрема у вересні 2021 р. було укладено договір про надання послуг з надання доступу до онлайн-сервісу з обробки інформації шляхом здійснення перевірки текстової інформації, завантаженої у систему Unicheck з метою виявлення збігів/ідентичності/схожості з текстовою інформацією, що міститься у базі даних Unicheck та/або мережі Інтернет на момент здійснення перевірки.
4. Моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти і співробітниками Інституту (https://igu.org.ua/node/66).
5. Інструментом протидії іншим порушенням академічної доброчесності (списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, погрози тощо) є "Скринька довіри", що розміщена на першому поверсі Інституту.

Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?

Колектив Інституту ставиться з повагою до норм академічної доброчесності, поділяє їх принципи, і спрямовує аспірантів до їх дотримання. Власним прикладом викладачі показують, як саме треба дотримуватися таких норм та принципів. Зокрема, не допускається плагіат, списування, фальсифікація даних та фабрикація результатів. Уповноважений з етики наукових досліджень здійснює інформаційно-консультативне супроводження наукових працівників та здобувачів вищої освіти та іншу діяльність з промоції принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.
Про необхідність дотримання норм академічної доброчесності постійно наголошується під час засідань Вченої ради Інституту, наукових семінарів за участі здобувачів освіти, під час проміжних і підсумкових атестацій аспірантів. Крім того, НАН України і МОН організовуються заходи з популяризації академічної доброчесності, в яких також беруть участь аспіранти Інституту, як от, приклад: https://www.nas.gov.ua/UA/Event/Pages/Default.aspx?EventID=0001858

Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП

Випадків виявлення порушень академічної доброчесності на ОП не зафіксовано.

6. Людські ресурси

Яким чином під час конкурсного добору викладачів ОП забезпечується необхідний рівень їх професіоналізму?

Конкурсний добір викладачів ОП здійснюється на основі вимог "Колективного договору Інституту географії НАН України" (https://igu.org.ua/documents?page=0).
Нині в Інституті працює 10 докторів (серед них академік та член-кореспондент НАН України) та 23 кандидат наук. До навчального процесу залучені провідні спеціалісти у різних галузях наук про Землю, відомі не тільки в Україні, а й далеко за її межами. Так, наприклад, навчальну дисципліну «Геоінформаційне картографування» викладає академік НАН України Л.Г.Руденко, дисципліну «Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу» – директор Інституту, член-кореспондент НАН України Є.О.Маруняк, «Основи збалансованого розвитку регіонів» – заступник директора з наукової роботи, д.геогр.н. С.А. Лісовський, «Теоретичні основи просторової організації суспільства» – завідувач сектору територіальної організації суспільства, проф., д.геогр.н. Г.П. Підгрушний, «Еволюція ландшафтів» – завідувач сектору палеогеографії, д.геогр.н., проф. Ж.М.Матвіїшина.

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Працевлаштування аспірантів, значною мірою, відбувається за рахунок налагоджених наукових контактів із колегами з інших наукових та освітніх установ. Важливим фактором, що впливає на можливості працевлаштування аспірантів Інституту є контакти з випускниками аспірантури/докторантури Інституту попередніх років. На сьогоднішній день значна їх кількість працює в закладах вищої освіти, насамперед Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Харківському національному університеті ім. Каразіна, Львівському національному університеті, та ін., проєктних установах (зокрема в ДП Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "Діпромісто" імені Ю.М.Білоконя), органах державної влади різного рівня. Так, наприклад у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка на даний час працюють наступні випускники аспірантури Інституту: д.г.н. Д.О.Ляшенко, к.г.н. Т.М.Курач, к.г.н. О.О.Денисенко. Також випускники аспірантури Інституту працюють за кордоном в університетах Польщі, представництвах міжнародних організацій в іноземних державах. З одного боку це засвідчує високий фаховий рівень випускників аспірантури Інституту. З іншого – сприяє працевлаштуванню випускників аспірантури Інституту.
Крім того, роботодавці можуть долучитись до освітнього процесу в Інституті шляхом надання своїх пропозицій щодо його організації та реалізації (https://igu.org.ua/node/64).

Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином ЗВО залучає до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Аспіранти мають можливість брати участь в наукових семінарах, конференціях та інших науково-практичних заходах, зокрема міжнародних, що проводиться на базі Інституту чи за його безпосередньої участі. У цих заходах беруть участь представники інших академічних установ та ЗВО Києва та України, а також іноземні науковці, представники органів державного управління, експерти, представники неурядових громадських організацій тощо.

Опишіть, яким чином ЗВО сприяє професійному розвиткові викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння

Переважна більшість викладачів ОП є активними учасниками низки міжнародних наукових проєктів, наприклад, протягом 2020–2022 рр. за їхньою участю зокрема виконувалися наступні проєкти:
«Інтеграція екологічних вимог у систему територіального планування України на рівні об'єднаних територіальних громад» (Федеральне міністерство довкілля, охорони природи та безпеки ядерних реакторів Німеччини) (http://surl.li/eohqy), «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика» (Департамент соціології та суспільної географії Університет Осло, Норвегія) (http://surl.li/esclj) та ін.
Також Інститут сприяє участі викладачів у міжнародних конференціях, наприклад:
The 9th Nordic Geographers Meeting 19–22 червня 2022, м. Йоенсуу (Фінляндія) (https://www.ngm2022.fi/programme/); IALE 2022 «European Landscape Ecology Congress». 11-15 липня 2022 р. м. Варшава (Польща) (https://www.iale2022.eu/home.html); 9th International Urban Geographies of Post-Communist States Conference «Cities After Transition», 27 червня-1 липня 2022 р., м. Будапешт (Угорщина) (https://tgf.elte.hu/cat2022_home?m=7421); 34 International Geographic Congress. м. Стамбул (Туреччина), 16-20 серпня 2021 р. (https://igc2021.org/en/) та ін.
Інститут дає можливість співробітникам (викладачам) поєднувати наукову та науково-педагогічну діяльність. Значна кількість співробітників Інституту викладають в закладах вищої освіти України.

Продемонструйте, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності

Інститут всебічно заохочує професійний розвиток співробітників-викладачів ОП, а також їхньої викладацької майстерності, стимулюючи участь викладачів у науково-освітніх заходах різних рівнів для здобуття нових умінь і навичок в науково-освітній сфері. Важливе значення у цьому відношенні має обмін позитивним досвідом викладачів між собою та з колегами з інших установ, зокрема закордонних, щодо методів та прийомів навчання аспірантів.

Нині через об'єктивні умови Інститут має досить обмежені ресурси для матеріального стимулювання викладачів ОП, тому застосовуються переважно нематеріальні засоби заохочення (почесні грамоти Президії НАН України, дипломи, сертифікати та ін.). Наприклад, в 2021 році почесні грамоти Президії НАН України отримали викладачі ОП І.В. Гукалова і Р.О. Спиця.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Продемонструйте, яким чином фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання?

Інститут забезпечує всі необхідні матеріально-технічні умови для навчання аспірантів: аудиторіями, сучасними мультимедійними проєкторами, доступом до бібліотеки Інституту та інформаційних ресурсів Scopus та Web of Science. Фонд бібліотеки Інституту складає близько 33 тис. примірників друкованих видань (https://igu.org.ua/page/13). Працює читальна зала.
У Інституті регулярно публікуються бібліографічні покажчики провідних вчених, якими також користуються здобувачі.
Крім того, на сайті Інституту у вільному доступі викладено найновіші й найактуальніші монографічні наукові праці співробітників установи (https://igu.org.ua/books).
Для проведення масових заходів – актова зала.
Усі основні приміщення Інституту забезпечені покриттям мережі WI-FI.
Досягненню визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання сприяє також відкритий доступ аспірантів Інститут до Центрів колективного користування науковим обладнанням у відділенні наук про Землю НАН України (https://www.nas.gov.ua/SharedResources/UA). За запитом здобувача директор установи направляє лист у відповідний центр і здобувач набуває можливості користування тим чи іншим обладнанням для вирішення своїх наукових завдань.
Аспірантам регулярно у встановлені строки виплачується стипендія, за потреби надається гуртожиток для проживання.

Продемонструйте, яким чином освітнє середовище, створене у ЗВО, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти ОП? Які заходи вживаються ЗВО задля виявлення і врахування цих потреб та інтересів?

Аспіранти мають можливість використовувати всі необхідні матеріально-технічні ресурси Інституту під час навчання та підготовки дисертаційного дослідження. Створено умови для належного задоволення потреб аспірантів, пов'язаних з успішним виконанням їхніх індивідуальних планів. В Інституті працює Рада молодих учених («Положення про Раду молодих вчених Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Rada_molodych_IGU.pdf), яка проводить опитування аспірантів для виявлення їхнього відношення до різних складових навчального процесу, що зокрема дає можливість виявляти і врахувати потреб та інтереси здобувачів вищої освіти (https://igu.org.ua/node/66).
Аспіранти мають можливість на безоплатній основі видрукувати результати власних досліджень у фаховому науковому виданні категорії "А" - "Українському географічному журналі".
Також для всебічного розвитку наукової молоді в НАН України функціонує СК «Науковець» (https://www.facebook.com/groups/SportClubScientist/about).
Усі охочі можуть брати участь у спортивних заходах, які проводить спортклуб та користуватися спорткомплексом НАН України.

Опишіть, яким чином ЗВО забезпечує безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти (включаючи психічне здоров'я)?

Навчальний процес відбувається у приміщеннях, що відповідають усім необхідним вимогам будівельних, санітарноепідеміологічних норм, вимогам пожежної безпеки, що підтверджується успішним переоформленням МОН України ліцензії Інституту на провадження освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Nakaz_MON_112-l_30.07.2021.pdf).
В Інституті регулярно проводиться інструктаж з техніки безпеки. Аспіранти Інституту з метою медичного обслуговування прикріплені до Центру інноваційних медичних технологій НАН України (https://cimt.com.ua/nashcentr). За необхідності аспірантам надається гуртожиток, де забезпечуються комфортні умови проживання (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/310.pdf).
В Інституті, на засадах взаємної поваги та підтримки, доброзичливих стосунків між аспірантами та викладачами, створено позитивну атмосферу для навчання, аспіранти мають доступ до необхідних навчальних матеріалів (бібліотека, матеріали відділів та сайт установи), їм надається допомога у навчальному процесі, зокрема – шляхом додаткових індивідуальних занять.

Опишіть механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти? Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти цією підтримкою відповідно до результатів опитувань?

В Інституті діє Рада молодих вчених, що представляє права та інтереси молодих учених установи, допомагає

аспірантам адаптуватися в новому науковому та навчальному середовищі і проводить низку заходів, що сприяють всебічному розвитку молодих учених («Положення про Раду молодих вчених Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Rada_molodych_IGU.pdf).
Професійна спілка Інституту здійснює матеріальну допомогу аспірантів у випадку складного матеріального становища.
При виникненні у аспірантів складних особистих ситуацій до процесу їх вирішення залучаються: уповноважений з антикорупційної політики, вирішення конфліктів та етики наукових досліджень (https://igu.org.ua/node/91); наукові керівники; завідувачі наукових підрозділів; заступник директора з наукової роботи, учений секретар; представники профспілки та ради молодих вчених.
Крім того, у фоє Інституту (м. Київ, вул. Володимирська, буд.44, перший поверх) для подання звернень/пропозицій/скарг співробітників і аспірантів розміщено «Скриньку довіри». Також існує «Електронна скринька довіри» (https://igu.org.ua/node/87).
Результати опитувань свідчать, що здобувачі переважно позитивно (від 75 до 100% відповідей) оцінюють механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки (https://igu.org.ua/node/66).

Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)

Особи з особливими освітніми потребами не подавали документи на вступ до аспірантури Інституту. Навчання таких здобувачів може здійснюватися з широким застосуванням інструментів формування індивідуальних освітніх траєкторій.

Яким чином у ЗВО визначено політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією)? Яким чином забезпечується їх доступність політики та процедур врегулювання для учасників освітнього процесу? Якою є практика їх застосування під час реалізації ОП?

Відповідно до «Стратегії розвитку Інституту географії НАН України на 2019–2023 роки» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Strategiya%20rozvytku%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny%20na%202019-2023%20roky.pdf), розвиток Інституту здійснюється на основі принципів системності, креативності, прозорості управління, демократичності, взаємної поваги та з дотриманням наукової етики, гендерної рівності, бенчмаркінгу; боротьби з булінгом, хейтингом, расизмом, ейджизмом, сексизмом, бодішеймінгом, харасментом; забезпечення довіри, творення, гідності, академічної доброчесності, широти академічних розвідок, соціального партнерства, викорінення конфліктності та колективної інклюзивної субсидіарної відповідальності.
Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій визначено в «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у Інституті географії НАН України», що розміщено на сайті Інституту: https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Conflicts_in_IGU.pdf.
У фоє Інституту (м. Київ, вул. Володимирська, буд.44, перший поверх) для подання звернень/пропозицій/скарг співробітників і аспірантів розміщено «Скриньку довіри». Також існує «Електронна скринька довіри» (https://igu.org.ua/node/87).
На сьогодні приклади застосування процедур врегулювання конфліктів для учасників освітнього процесу під час реалізації ОП відсутні.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі в мережі Інтернет

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регулюються в Інституті «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд і закриття освітніх програм в Інституті географії НАН України»: https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20rozroblennya%2C%20zatverdzhennya%2C%20monitoryng%2C%20pereglyad%20i%20zakryttya%20osvitnix%20program%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf

Опишіть, яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?

Відповідно до «Положення про розроблення, затвердження, моніторинг, перегляд і закриття освітніх програм в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Polozhennya%20pro%20rozroblennya%2C%20zatverdzhennya%2C%20monitoryng%2C%20pereglyad%20i%20zakryttya%20osvitnix%20program%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf) перегляд освітньої програми здійснюється щорічно. За результатами перегляду зміни в освітню програму та навчальний план можуть не вноситися. У такому випадку, за потреби, вносяться зміни у зміст силабусів навчальних дисциплін. Перегляд освітньої програми здійснюється за участі здобувачів вищої освіти, представників органів аспірантського самоврядування, випускників, роботодавців, академічної спільноти та інших зацікавлених сторін. Освітня програма

може оновлюватись частково в частині всіх або окремих компонентів. Внесені зміни (доповнення) оформлюються протоколом робочої групи.
За результатами останнього перегляду на засіданні робочої групи 11 жовтня 2022 р., протокол № 9/22, ОП було приведено у відповідність до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 103 «Науки про Землю» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 19.09.2022 р. № 828. , а саме:
- уточнено мету ОП;
- переглянуто перелік спеціальних компетентностей;
- уточнено перелік програмних результатів навчання:
- оновлено матриці відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання компонентам ОП.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх позиція береться до уваги під час перегляду ОП

Враховуючи побажання аспірантів спеціальності 103 Науки про Землю, Рада молодих вчених Інституту на останньому засіданні робочої групи ОНП (11 жовтня 2022 р., протокол № 9/22) внесла пропозицію щодо посилення діджиталізації у викладанні, у зв'язку з воєнним станом в Україні і вимушеним дистанційним навчанням.

Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП

В Інституті функцію самоврядування здобувачів вищої освіти (аспірантів) виконує Рада молодих вчених установи («Положення про Раду молодих вчених Інституту географії НАН України»: https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Rada_molodych_IGU.pdfc).
Через Раду здійснюється збір шляхом проведення опитувань та узагальнення побажань та пропозицій аспірантів до освітнього процесу, які враховуються при удосконаленні ОП (https://igu.org.ua/node/66). Голова Ради молодих вчених є членом Вченої ради Інституту і може належним чином представляти інтереси аспірантів в Інституті.

Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості

При останньому перегляді ОП, на засіданні робочої групи ОНП (11 жовтня 2022 р., протокол № 9/22) були враховані експертні думки науковців Інституту географії НАН України та представників Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Л.Л. Дронова), Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (В.А. Пересадько), Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (В.Г. Щабельська).

Опишіть практику збирання та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП

Аспірантура за різними спеціальностями функціонує в Інституті з часів його заснування – з 1991 р. (з 1964 року по 1991 р. – аспірантура функціонувала у межах Сектору (Відділення) географії, що функціонував у межах інших академічних установ). Випускники аспірантури, як зазначалось, працюють у багатьох провідних ЗВО і наукових установах України та зарубіжних університетах. За їх сприяння здійснюється залучення талановитої молоді до навчального процесу в Інституті. Найуспішніші випускники аспірантури мають змогу продовжити роботу в Інституті.
Обов'язки збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників аспірантури Інституту покладено на Вченого секретаря інституту.
Також випускники аспірантури мають можливість взяти участь в опитуванні умов навчання в аспірантурі, структури і змісту ОНП (https://docs.google.com/forms/d/1dKaD3c_PS7uMmigykxZD6b6--LHaGTZKWc0NW0X2vuU/viewform?edit_requested=true) і надати свої зауваження і пропозиції до ОНП (https://igu.org.ua/node/64).

Які недоліки в ОП та/або освітній діяльності з реалізації ОП були виявлені у ході здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості за час її реалізації? Яким чином система забезпечення якості ЗВО відреагувала на ці недоліки?

З метою вдосконалення та оптимізації освітнього процесу, було вжито такі заходи щодо вдосконаленню основних складових ОП:
- опитування здобувачів вищої освіти щодо якості умов організації навчального процесу та методів його реалізації;
- створено умови для підвищення кваліфікації співробітників Інституту, підвищення їхньої педагогічної майстерності;
- розроблено положення, які регламентують навчання в рамках ОП;
- удосконалено робочі програми навчальних дисциплін, зокрема з урахуванням пропозицій аспірантів.
Дані зміни орієнтовані на забезпечення індивідуальної навчальної траєкторії кожного з аспірантів та врахування їх персональних особливостей і побажань.

Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та пропозиції з останньої акредитації та

акредитацій інших ОП були враховані під час удосконалення цієї ОП?

Акредитація освітньої програми в 2022 р. в Інституті проводилась в умовах воєнного стану в Україні. У результаті було ухвалено рішення НАЗЯВО від 17.05.2022 р. про умовну (відкладену) акредитацію ОП, протокол № 8 (13). Таким чином, зауважень та пропозицій з попередньої акредитації до ОП висунуто не було. При цьому гарант та робоча група ОП активно моніторять результати акредитацій інших ОП за спеціальністю 103 "Науки про Землю".

Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП?

Навчальні дисципліни ОП розробляються провідними науковцями Інституту. При їх розробці враховується багаторічний досвід наукової та науково-педагогічної діяльності співробітників усіх наукових підрозділів установи. Також враховується досвід провідних ЗВО України та зарубіжжя. У першу чергу це досвід тих ЗВО, у яких викладають співробітники Інституту та з якими мають тісні зв'язки, зокрема – на основі договорів про співробітництво.
Співробітники Інституту беруть активну участь у наукових семінарах і конференціях з актуальних питань науки та освіти, що є своєрідними майданчиками для обміну досвідом з реалізації ОП ЗВО.
На основних етапах впровадження ОП, дирекція інституту залучає експертів з інших наукових установ та ЗВО для аналізу змісту ОП та вироблення пропозицій щодо її вдосконалення, це зокрема: М.Д Гродзинський і Н.П. Герасименко (КНУ імені Тараса Шевченка), Є.В. Хлобистов (Національний університет «Києво-Могилянська Академія»), Ю.М. Палеха (ДП "Український державний науково-дослідний інститут проектування міст "ДІПРОМІСТО" імені Ю.М. Білоконя), В.І. Осадчий (Український гідрометеорологічний інститут ДСНС України та НАН України) та ін.
Також в учасників академічної спільноти існує можливість долучитись до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП шляхом надання своїх зауважень і пропозицій на відповідну електронну скриньку (https://igu.org.ua/node/64)

Опишіть розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти

Всі наукові підрозділи Інституту географії НАН України беруть участь у навчальному процесі. Навчальні програми навчальних дисциплін розробляються провідними науковцями Інституту та обговорюються в наукових підрозділах установи та за рекомендацією підрозділів затверджуються Вченою радою Інституту. Вчена рада та Гарант ОП здійснюють загальний контроль щодо забезпечення якості освіти. Всі документи стосовно ОП, а також індивідуальні плани аспірантів затверджуються дирекцією Інституту. Науковий керівник несе відповідальність за виконання індивідуального плану аспіранта.

9. Прозорість і публічність

Якими документами ЗВО регулюється права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?

Права та обов'язки учасників освітнього процесу викладено у «Статуті Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Statut_IGU_0.pdf), «Колективному договорі Інституту географії НАН України» та «Правилах внутрішнього трудового розпорядку Інституту географії НАН України». Окремі аспекти прав та обов'язків співробітників інституту,аспірантів та інших учасників освітнього процесу регулюються також наступними положеннями:
1. «Положення про організацію навчального процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20organizaciyu%20navchalnogo%20procesu%20na%20tretomu%20%28osvitnonaukovomu%29%20rivni%20v%20Instytuti%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny.pdf).
2. «Положення про гаранта освітньої програми, групу забезпечення спеціальності та проєктну групу Інституту географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Polozhennya%20pro%20garanta%20osvitnoyi%20programy%2C%20grupu%20zabezpechennya%20specialnosti%20ta%20proyektnu%20grupu%20Instytutu%20geografiyi%20NAN%20Ukrayiny_0.pdf).
3. «Положення про реалізацію права на академічну мобільність в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Pro_acadmob.pdf). Усі ці документи наявні у вільному доступі на сайті Інституту.

Наведіть посилання на веб-сторінку, яка містить інформацію про оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗВО відповідного проекту з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін (стейкхолдерів). Адреса веб-сторінки

https://igu.org.ua/node/64

Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі в мережі Інтернет інформацію про

освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти)

https://igu.org.ua/node/64

10. Навчання через дослідження

Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів)

Зміст освітньо-наукової програми забезпечує отримання знань, умінь та навичок, необхідних для повноцінної професійної діяльності фахівця у сфері і фундаментальних, і прикладних досліджень. ОП охоплює всі основні напрями наук про Землю. Дисципліни вільного вибору, які аспіранти обирають самостійно за участі наукових керівників, дають можливість врахувати наукові інтереси молодих вчених, зокрема пов'язані з тематикою їхніх дисертаційних досліджень. Важливим для наукової роботи є високий рівень володіння іноземними (насамперед – англійською) мовами для активного використання зарубіжного досвіду досліджень та ефективних комунікацій із зарубіжними колегами – забезпечується у результаті вивчення дисципліни «Іноземна мова», що є обов'язковою складовою навчального процесу.
Універсальні навички науковця формуються в процесі засвоєння кожної дисципліни із представлених обов'язкових ОК. За бажанням здобувачів ці компетентності можуть формуватися при виборі дисципліни «Методичні основи організації наукових досліджень за спеціальністю 103 "Науки про Землю".

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до дослідницької діяльності за спеціальністю та/або галуззю

Освітньо-наукова програма за спеціальністю 103 Науки про Землю через систему знань, умінь і навичок забезпечує належний рівень теоретико-методологічної та практичної підготовки аспіранта. Аспіранти отримують глибокі знання щодо теорії, основних принципів, підходів та методів геопросторових досліджень, вміння ефективно застосування методичний інструментарій наук про Землю для вирішення широкого спектру прикладних завдань. Передбачається, що аспіранти після завершення навчання мають бути готовими до виконання самостійних досліджень у сфері фундаментальної науки та мати усі необідні компетенції для вирішення практичних проблем практики.
Формуванню фахівців з широким світоглядом, які здатні цілісно охопити досліджувані об'єкти і предмети, усвідомлюючи їхню складність, і виробити оптимальний для дослідницької ситуації методологічний арсенал сприяє нормативний навчальний курс «Філософія науки та культури». Отримання компетенцій у сфері іноземних мов, для належного залучення до міжнародного наукового простору забезпечує навчальний курс «Іноземна мова».

Опишіть, яким чином зміст освітньо-наукової програми забезпечує повноцінну підготовку здобувачів вищої освіти до викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ОП передбачає формування знань, умінь та навичок необхідних для подальшої педагогічної діяльності здобувача. Важливою складовою професійної підготовки аспірантів є відображена в ОП асистентська практика, на яку виділено 2 кредити ЄКТС. Під час практики аспіранти мають змогу вдосконалювати свої викладацькі вміння та навички. Необхідні для успішної науково-освітньої діяльності аспірантів компетенції отримуються також завдяки регулярним виступам на наукових семінарах та конференціях та інших науково-освітніх заходах.

Продемонструйте дотичність тем наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів) напрямам досліджень наукових керівників

Приймальна комісія Інституту рекомендує наукових керівників, дослідження яких найкраще відповідають запитам аспірантів. Таким чином, забезпечується дотичність тем наукових досліджень аспірантів напрямам досліджень наукових керівників.
Актуальні приклади:
1. Аспірант Остапенко С. О., тема дослідження: «Місцевий розвиток в умовах децентралізації (на прикладі Черкаської області)». Науковий керівник – член-кореспондент НАН України Є.О.Маруняк – відомий вчений-географ, у фокусі інтересів якої перебувають питання, пов'язані з просторовим (територіальним) та стратегічним плануванням, екологічно орієнтованим (ландшафтним) плануванням, збалансованим (сталим) розвитком регіонів, оцінкою впливів на довкілля, основами управління просторовим розвитком тощо.
2. Аспірант Грицюк А.Б., тема дослідження: «Транспортна доступність у забезпеченні просторового розвитку України (на прикладі модельних регіонів та території громад)». Науковий керівник – д.г.н. С.А.Лісовський – авторитетний вчений-географ, до сфери наукових інтересів якого входять питання щодо управління просторовим розвитком, збалансованого (сталого) розвитку регіонів, просторового (територіального), стратегічного та екологічно орієнтованого (ландшафтного) плануванням, стратегічної екологічної оцінки тощо.

Опишіть з посиланням на конкретні приклади, як ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів (ад'юнктів)

Інститут забезпечує в межах ОП всі можливості для проведення наукових досліджень аспірантами та апробації

отриманих ними результатів:
1. Інститут надає доступ аспірантам до необхідної для навчання та наукової роботи матеріально-технічної бази та бібліотеки.
2. В Інституті видається «Український географічний журнал», який індексується в міжнародних наукометричних базах Scopus, Index Copernicus International, Google Scholar, включений до Переліку наукових фахових видань України за категорією «А» з географічних наук, спеціальностей 103 Науки про Землю і 106 Географія згідно з Наказом МОН України від 28.12.2019 р. №1643. Інститут заохочує публікації аспірантів в цьому журналі.
3. Інститут щорічно є організатором/співорганізатором кількох семінарів, конференцій, круглих столів. Більшість заходів відбувається із залученням іноземних колег. Активну участь в організації беруть молоді учені. Інформація про зміст заходів регулярно публікується на сайті установи.
Зокрема, аспіранти Інституту виступили з доповідями на Міжнародній науково-практичній конференції «Географічна наука та освіта: перспективи й інновації», яка відбулася 19-20 жовтня 2022 року у м. Переяслав. Співорганізаторами конференції були Інститут географії НАН України та Інститут географії румунської АН (м. Бухарест, Румунія).
Аспірантів з найкращою успішністю Учена рада Інституту може рекомендувати до призначення стипендій НАН України, Президента України і Верховної Ради України. У 2022 р. стипендію НАН України для молодих вчених отримувала А.В. Варуха.

Проаналізуйте, як ЗВО забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, наведіть конкретні проекти та заходи

Інститут сприяє долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти, зокрема шляхом їхньої участі у міжнародних конференціях та наукових проєктах. Так, наприклад, аспірантка Л.Б. Сікорська брала участь у багаторічному проєкті «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика» за договором з Департаментом соціології та суспільної географії Університету м.Осло (Норвегія) (http://www.geokyiv.org/uk/ukrgeopol). Аспірант В.О.Бобир взяв участь у 6-й міжнародній науково-практичній онлайн-конференції «Global and Regional Aspects of Sustainable Development» (Данія) (26–28 лютого 2022 р.) (https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/interconf/article/view/18715); аспірантка А.В. Варуха взяла участь в роботі міжнародного географічного онлайн-семінару «International Workshop on Geography and Sustainability 2021» (КНР, 23–24 листопада 2021р.) (https://geosus2021.scievent.com/image/8e1d1d00a3394270a0183cae3d7419ef.pdf). 01 квітня 2023 році аспіранти Інституту були в числі учасників наукового онлайн-форуму «Геостратегія України у XXI столітті», який був організований у рамках глобальної ініціативи Міжнародного географічного союзу «GeoNight» в Інституті географії НАН України, за підтримки Національного комітету географів України та Українського географічного товариства, за участі президента та віце-президента Міжнародного Географічного Союзу, проф. Майкла Медоуза.

Опишіть участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Наукові керівники аспірантів також беруть участь у міжнародних наукових проєктах, зокрема: українсько-німецькі - «Інтеграція екологічних вимог у систему територіального планування України» (2014-2017 рр.), «Інтеграція екологічних вимог у систему територіального планування України на рівні об'єднаних територіальних громад» (2018-2020 рр.), українсько-норвезький «Українські міста на лінії геополітичного розлому: міська ідентичність, геополітика та міська політика» (2018-2022 рр.), з Міжнародню організацією з міграції – «Розробка та підготовка проектів створення, зміни меж або скасування статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду з метою недопущення зменшення біорізноманіття та площі природно-заповідного фонду у зв'язку із демаркацією українсько-білоруського державного кордону» (2020-2021 рр.) та ін.
Наприклад, наукові керівники аспірантів академік НАН України Л.Г. Руденко та д.г.н. С.А. Лісовський були експертами в проєкті «Інтеграція положень конвенцій Ріо у національну політику України». Організатор проєкту – Програма розвитку ООН в Україні (ПРООН). За результатами напрацювань Проекту було підготовлено такі публікації: SWOT-аналіз і аналіз прогалин (GAP-аналіз) політик, програм, планів і законодавчих актів у сфері суспільного добробуту (соціального захисту) https://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2016/08/1_Sotsialna-polityka.pdf Гречко Т. К., Лісовський С. А., Романюк С. А., Руденко Л. Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку. Херсон : Грінь Д.С., 2015. 264 с.

Опишіть чинні практики дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів)

Наукова діяльність наукових керівників та аспірантів Інституту здійснюється на засадах академічної доброчесності відповідно до «Етичного кодексу ученого України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igufiles/documents/Etychnyi_codex.pdf) і «Положення про академічну доброчесність в Інституті географії НАН України» (https://igu.org.ua/sites/default/files/igu-files/documents/Pro_akademchesnist.pdf).
В цілому, система забезпечення належного внутрішнього контролю дотримання академічної доброчесності в діяльності Інституту охоплює низку складових елементів, а саме:
1. Діяльність Вченої ради Інституту (https://igu.org.ua/node/33).
2. Координацію роботи дирекції, завідувачів структурних підрозділів, керівників наукових тем, керівників роботи аспірантів, комісії з атестації роботи аспірантів (яка заслуховує звіти аспірантів), наукових консультантів докторантів.
3. Роботу редколегії «Українського географічного журналу» (подвійне «сліпе» рецензування рукописів та ін.) (https://ukrgeojournal.org.ua/uk/node/556).

4. Здійснення внутрішнього рецензування заключних звітів, монографій та інших публікацій тощо.
5. Діяльність Уповноваженого з етики наукових досліджень (https://igu.org.ua/node/91), що, серед іншого, імплементує технологічні засоби забезпечення академічної доброчесності, здійснює перевірку дисертаційних робіт на предмет академічного плагіату і контролює оприлюднення результатів досліджень на вебсайті Інституту.

Продемонструйте, що ЗВО вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

В Інституті створено умови, що запобігають виникненню порушень академічної доброчесності.
На сьогодні серед наукових керівників немає осіб, які вчинили порушення академічної доброчесності.

11. Перспективи подальшого розвитку ОП

Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

Сильні сторони ОП:
1. Комплексний характер – навчальні дисципліни ОП забезпечують підготовку аспірантів з основних напрямів досліджень Інституту.
2. Висококваліфікований викладацький склад – до освітнього процесу ОП залучені провідні науковці Інституту (провідні вчені в своїх областях, зокрема акад. та чл.-кор. НАН України). Викладачі Інституту постійно підвищують свій науковий та викладацький рівень.
3. ОП передбачає індивідуальну освітню траєкторію для кожного аспіранта, адже навчальні дисципліни за вибором аспіранта тісно пов'язуються з тематикою його кваліфікаційної роботи.
4. Гнучкість та адаптивність ОП та її навчальних складових до вимог учасників навчального процесу, за рахунок регулярних щорічних переглядів ОП.
5. Залученість наукових керівників та аспірантів до виконання міжнародних наукових проєктів.
6. Можливість апробації результатів досліджень аспірантів на міжнародних наукових конференціях, участь у наукових школах та можливість стажування у закордонних університетах та академічних наукових установах. Слабкі сторони ОП: неможливість Інституту у повному обсязі оплатити аспірантам проведення експедиційних досліджень та витрати на участь у зарубіжних конференціях.
До слабких сторін ОП можна віднести такі:
1. Обмежені можливості щодо покращення матеріально-технічної бази Інституту в умовах недостатнього фінансування НАН України.
2. Обмежені ресурси для матеріального заохочення співробітників Інституту - викладачів ОП в умовах недостатнього фінансування НАН України.

Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

Згідно зі Стратегією, Інститут має зберігати позиції провідної науково-дослідної установи з природничо-географічних, суспільно-географічних і картографічних досліджень в Україні, а також посилити міжнародні контакти та конкурентоспроможність у європейському дослідницькому полі. У законодавчому полі потенційною основою успішного функціонування установи є положення Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» відповідно до якого держава забезпечує соціально-економічні, організаційні, правові умови для формування та ефективного використання наукового та науково-технічного потенціалу, створення сучасної наукової інфраструктури і системи інформаційного забезпечення наукової і науково-технічної діяльності, інтеграцію освіти, науки і виробництва, фінансування та матеріальне забезпечення фундаментальних та прикладних досліджень тощо.
Інститут планує в найближчі 3 роки в рамках ОП такі заходи:
- розширення навчальних дисциплін ОП темами, що пов'язані з розробкою стратегій відбудови й розвитку регіонів України;
- здійснення стратегічного аналізу стану навколишнього середовища (аналіз об'єктів щодо можливих витоків надзвичайних ситуацій, оцінювання екологічного стану компонентів природи і природно-ресурсного потенціалу, впровадження в регіонах стратегічної екологічної оцінки та ін.).;
- організація вебінарів, спеціалізованих факультативів, популярних лекцій та інших заходів для здобувачів освіти з залученням випускників аспірантури Інституту і роботодавців.

Запевнення

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

***

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.

Інформація про КЕП

ПІБ: Маруняк Євгенія Олександрівна

Дата: 12.04.2023 р.

Таблиця 1. Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Геоінформаційне картографування	навчальна дисципліна	*СП 01_syllabus.pdf*	qAKVyspgaZKAezk16YoHNXtN9c22iPS9tLSuLWLC4/s=	*Ліцензія Trueconf VCS «Базова-9», безстрокова, опція показу презентацій* *Акустична система Yamaha S215V* *Мультимедійний проектор Epson EB-1900* *Екран стаціонарний механізований*
Основи збалансованого розвитку регіонів	навчальна дисципліна	*СП 02_Syllabus.pdf*	TrkmCNIR2TARzfuk09lknjf6+pMZ89uGldTMJ98qP7U=	*Ліцензія Trueconf VCS «Базова-9», безстрокова, опція показу презентацій* *Акустична система Yamaha S215V* *Мультимедійний проектор Epson EB-1900* *Екран стаціонарний механізований*
Еволюція ландшафтів	навчальна дисципліна	*СП_03_Syllabus.pdf*	cwNLKL5yoob3IleNZTM1PSmodetwlRytBZBfnZT5WJA=	*Ліцензія Trueconf VCS «Базова-9», безстрокова, опція показу презентацій* *Акустична система Yamaha S215V* *Мультимедійний проектор Epson EB-1900* *Екран стаціонарний механізований*
Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	навчальна дисципліна	*СП_04_Syllabus.pdf*	k+1bU7+rOHJYwoElEkhzoa7DyRvfTyvxNDPotczu8Cw=	*Ліцензія Trueconf VCS «Базова-9», безстрокова, опція показу презентацій* *Акустична система Yamaha S215V* *Мультимедійний проектор Epson EB-1900* *Екран стаціонарний механізований*
Філософія науки та культури	навчальна дисципліна	*ЗН-01_Programma.pdf*	HQ/2z/MBn4zG2bApopVXyvIZC2BrCfTgCkGFLTXIT/g=	*Матеріально-технічна база Центру гуманітарної освіти НАН України*
Іноземна мова	навчальна дисципліна	*ЗН_02_Syllabus_Inozemni_movy_C1.pdf*	tkG5b92WdwSG17vUQA61JHXZUiy10XosR84jBcDLuog=	*Матеріально-технічна база Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України*
Асистентська практика	практика	*П_01_Programma.pdf*	QJumJbN27Qxauy5RooddRmjpCCGqjdCpO6TxIJdVXUo=	*Матеріально-технічне забезпечення бази практики*

* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх	Обґрунтування

						викладає викладач на ОП	
35011	Матвіїшина Жанна Миколаївна	завідувач сектору, Основне місце роботи	Сектор палеогеографії	Диплом доктора наук ДН 000280, виданий 11.03.1993, Диплом кандидата наук МГФ 002209, виданий 22.05.1972, Атестат професора 12ПР 008775, виданий 04.07.2013, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) СН 006101, виданий 23.03.1982	53	Еволюція ландшафтів	Матвіїшина Ж.М. – фахівець в галузі географії, ґрунтознавства, палеогеографії, палеопедології, мікроморфології, палеоландшафтознавства, палеоекогеографії, палеокліматології. Публікації Ж.М.Матвіїшиної (вона автор та співавтор понад 400 наукових робіт, в тому числі близько 30 монографій та публікацій у закордонних журналах, що включені до наукометричних баз Scopus та Web of Science Core Collection) охоплюють широке коло питань, це і детальне розчленування відкладів, і палеогеографічні основи раціонального використання природних ресурсів, і природно-історичний підхід у вирішенні екологогеографічних проблем, які знайшли широке втілення у практиці геолого-знімальних, меліоративних та будівельних робіт. Вона плідно працювала з виробничниками, виконувала дослідження за держдоговірною тематикою (https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/matviishyna.pdf). Ж.М. Матвіїшина є одним із авторів розроблених детальних схем палеогеографічної етапності та стратиграфії пліоцену і плейстоцену України, які були затверджені в 1993 р. Міжвідомчим стратиграфічним комітетом України як обов'язкові та використовуються при складанні «Державної геологічної карти – 200». До цього часу Ж.М. Матвіїшина активний керівник та учасник щорічних польових палеогеографічних досліджень в межах

							природних об'єктів території України та Молдови. Наукові дослідження Ж.М. Матвіїшиної добре відомі й за кордоном. Вона неодноразово виступала на міжнародних конгресах, конференціях, симпозіумах у Німеччині, Великобританії, Нідерландах, Швеції, Фінляндії, Польщі, Росії проводила спільні дослідження в Іспанії, Польщі, брала участь у виконанні міжнародних програм, обрана членом лесової комісії INQUA (Міжнародного стратиграфічного комітету з четвертинного періоду). У 2012–2014 роках Ж.М. Матвіїшина на посаді професора кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету Київського Національного університету ім. Тараса Шевченка викладала курси «Палеоекологія» (2012–2013 роки), «Методика лабораторних досліджень», «Мікроморфологія ґрунтів», «Ритміка природних процесів» (2013–2014 роки). Під її керівництвом 5 аспірантів захистили кандидатські дисертації (Пархоменко О.Г., Кармазиненко С.П., Дорошкевич С.П., Мацібора О.В., Кушнір А.С.), підготовлено 2-х докторів наук (Герасименко Н.П., Рідуш Б.Т.) зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія. З огляду на вищезазначене вважаємо, що рішення про викладання Ж.М. Матвіїшиною дисципліни "Еволюція ландшафтів" є достатньо обґрунтованим. Публікації: 1. Палеогеографічні передумови та чинники змін умов

							проживання людини на території України у плейстоцені та голоцені / Матвіїшина Ж.М., Кармазиненко С.П., Дорошкевич С.П. та ін. // Український географічний журнал. – № 1. – К., 2017. – С. 19–29. 2. Матвіїшина Ж., Дорошкевич С., Кушнір А. Палеогеографічні особливості формування мінеральної сировини для виготовлення кераміки // Українська керамологія: Кераміка як маркер міжкультурних зав'язків / за ред. проф. О. Пошивайла. – Опішне. Українське народознавство, 2019. – Кн. XIII. – Т.1. – С. 147-156. 3. Особливості голоценових ґрунтів в межах захисного валу Журжинецького городища на Черкащині / Матвіїшина Ж.М., Пархоменко О.Г. // Фізична географія та геоморфологія. – Вип. 1 (85). – К., 2017.– С. 24–28. 4. Матвіїшина Ж.М., Пархоменко О.Г., Скороход В.М. Еволюція ґрунтів та ландшафтів території давньоруського городища біля с.Виползів на Чернігівщині // Наукові записки Вінницького державного педагогічного угіверситету ім.М.Коцюбинського. Серія: Географія. 2019. Вип.31, №1-2. С.20-31 5. Матвіїшина Ж.М., Пархоменко О.Г. Зміни ґрунтів і ландщафтів за даними комплексних досліджень багатошарового кургану неподалік с.Бурти на Чернігівщині // Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренко. Географічні науки, Суми, 2019, Вип.10, С.21-46 6. Матвіїшина Ж.М., Пархоменко О.Г. Палеопедологічні дослідження ґрунтів

							двошарового поселення неподалік с. Кривохиженці на Вінничині. – Наукові записки Сумського державного університету. Серія географічна. – Т.2. – Суми, 2020. – С. 72-81 7. Матвіїшина Ж.М., Кушнір А.С. Геоархеологічний підхід у палеогрунтознавчих дослідженнях археологічних пам'яток // Український географічний журнал. – К.: 2018. – №4. – С. 10-15. https://doi.org/10.15407/ugz2018.04.010 8. Матвіїшина Ж.М., Дорошкевич С.П., Кушнір А.С. Assessment of influence of paleogeographical conditions on the formation of mineral raw materials for the manufacture of ceramic products (on the example of opishnyanske deposit of clay rocks) // Український географічний журнал. – К.: 2021. – №1. – С. 17-24. https://doi.org/10.15407/ugz2021.01.0
65720	Маруняк Євгенія Олександрівна	завідувач сектору, Основне місце роботи	Сектор збалансованого розвитку та екологічної оцінки	Диплом доктора наук ДД 006029, виданий 13.12.2016, Диплом кандидата наук ДК 032696, виданий 19.01.2006, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 006347, виданий 08.11.2007	21	Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Зміст дисципліни безпосередньо пов'язана з результатами дослідження, проведеного в рамках підготовки дисертації на здобуття ступеню доктора географічних наук. В подальшому така спеціалізація лише поглиблювалась за рахунок контактів з фахівцями Німеччини, Польщі, Румунії, Словаччини, Болгарії, Угорщини, участі в тематичних міжнародних форумах та стажуваннях, підготовки публікацій. Викладач також підтримує тісні зв'язки зі структурами, що відповідають за політику та практику просторового планування в Україні. Авторська монографія з тематики просторового була відзначена премією Президії НАН України. Все зазначене та висока вмотивованість

							фахівця щодо передачі знань аспірантам, зокрема і тим, чию підготовку здійснює безпосередньо, як науковий керівник і зумовило вибір дисципліни. На сьогодні знання щодо концептів планування розвитку територій є базовими для підготовки географів на всіх освітніх рівнях. Тож, в умовах впливу євроінтеграційних процесів, та зважаючи на підвищенні стандарти країн ЄС щодо якості навколишнього середовища, передача інновацій та понять в цій сфері є необхідною ланку роботи аспірантури Інституту географії. Публікації: 1. Changing the Symbolic Language of the Urban Landscape: Post-socialist Transformation in Kyiv. In: Brunn S., Kehrein R. (eds) Handbook of the Changing World Language Map. (2020) Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-02438-3_117 2. Reshaping Rural Communities and Spatial Planning in Ukraine. European Countryside. The Journal of Mendel University in Brno. Volume 9, Issue 3. Published Online: 201710-07 | DOI: https://doi.org/10.1515/euco-2017-0035 3. “Come on” географія: актуалізація на тлі світових трендів. Український географічний журнал, 2018, -№2. ttps://doi.org/10.15407/ugz2018.02.017 4. Dilemmas of regional development. Український географічний журнал, 2020. - №3 https://doi.org/10.15407/ugz2020.03.036 5. Інклюзивність та екологічні пріоритети міського розвитку як складові якості життя населення (приклади модельних міст) Український географічний журнал, 2019. - №2 https://doi.org/10.15407/ugz2019.02.013

29181	Гукалова Ірина Володимирівна	провідний науковий співробітник, Основне місце роботи	Сектор збалансованого розвитку та екологічної оцінки	Диплом доктора наук ДД 007238, виданий 23.04.2009, Диплом кандидата наук КН 013976, виданий 31.08.1997, Атестат професора АП 003809, виданий 01.02.2022, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 002411, виданий 09.10.2002	29	Іноземна мова	Гукалова І.В. є куратором дисципліни від Інституту географії НАН України. Викладання здійснюють науково-педагогічні працівники Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України: Жалай Василь Якович, кандидат філологічних наук, доцент, директор ЦНД ВІМ НАН України; Ільченко Ольга Михайлівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов ЦНД ВІМ НАН України; Миронюк Тетяна Михайлівна, кандидат філологічних наук, доцент ЦНД ВІМ НАН України; Шелковнікова Зінаїда Борисівна, кандидат філологічних наук, старший викладач ЦНД ВІМ НАН України.
124042	Мозговий Артем Анатолійович	старший науковий співробітник, Основне місце роботи	Сектор збалансованого розвитку та екологічної оцінки	Диплом спеціаліста, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, рік закінчення: 2000, спеціальність: 010103 Географія і біологія, Диплом доктора наук ДД 007933, виданий 18.12.2018, Диплом кандидата наук ДК 024350, виданий 09.06.2004, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) АС 000101, виданий 22.12.2011	19	Філософія науки та культури	Мозговий А.А. є куратором дисципліни від Інституту географії НАН України. Викладають дисципліну науково-педагогічні працівники Центру гуманітарної освіти НАН України. Рижко В.А., доктор філософських наук, професор, директор ЦГО НАН України, Таранов Сергій Володимирович, доктор філософських наук, доцент, завідувач кафедри філософії науки та культурології ЦГО НАН України, Кривець Євген Васильович, кандидат філософських наук, старший викладач ЦГО НАН України, Середюк Наталія Григорівна, кандидат філософських наук, доцент, доцент ЦГО НАН України.
168105	Руденко Леонід Григорович	завідувач відділу, Основне місце роботи	Відділ картографії	Диплом доктора наук ГФ 000174, виданий 23.03.1984, Диплом кандидата наук	56	Геоінформаційне картографування	Понад 700 наукових публікацій в галузі картографії та суміжних галузей. Серед них більше 20 монографій, 12 брошур і 18

				МГФ 001655, виданий 21.04.1970, Атестат професора ПР 000329, виданий 25.05.2001, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) МСН 091067, виданий 25.05.1974			комплексних атласів і 113 карт фундаментального типу. Руденком Л.Г. здійснено цілий ряд наукових розробок в галузі картографії, суспільної географії, регіонального наукового природокористування та збалансованого розвитку. В галузі картографії Л.Г. Руденком обґрунтовано теоретико-методичні засади картографування складних геосистем, що реалізовано при створенні фундаментальних картографічних творів – атласів, зокрема створеного і виданого вперше в Україні Національного атласу України (2007 р.), що має загальнодержавне значення. - вперше в Україні обґрунтовано теоретичні й методичні основи географічної картографії та її значення для різних видів територіального планування; - опрацьовано напрями розвитку в Україні картографічного методу дослідження та здійснено теоретичні, методичні і прикладні розробки з картографування складних геосистем на національному, регіональному і локальному рівнях; - ініційовано (1992 р.) і проведено (1992 – 2008 рр.) роботи по формуванню і розробці в Україні Географічної інформаційної системи багатоцільового використання. Основні положення ГІС реалізуються у створених за його керівництві: електронній версії пілотного україно-англомовного видання «Атласу України» (2000 р.); ГІС-версії Національного атласу України (2007 р.); ГІС-версії атласу Автономна республіка Крим; Атласі природних, техногенних і соціальних небезпек виникнення надзвичайних

							ситуацій (електронна версія) (2014); інтерактивному електронному Атласі «Населення України та його природна і культурна спадщина» (електронна версія) тощо. Науковий редактор та співавтор монографії "Геоінформаційне картографування в Україні. Концептуальні основи і напрями розвитку", 2011 1. L.H. Rudenko, A.I. Bochkovska, K.A. Polyvach, V.S. Chabaniuk, V.I. Podvoiska, S.O. Santalova, O.M. Leiberiuk, M.M. Vyshnia, M.O. Kyryliuk. POPULATION OF UKRAINE AND ITS NATURAL AND CULTURAL HERITAGE IN THE ATLAS INFORMATION SYSTEM. Ukrainian Geographical Journal, National Academy of Sciences of Ukraine, 2020; 2. Rudenko L.H., Golubtsov O.G., Chekhniy V.M., Tymuliak L.M., Farion Yu.M. LANDUSE CHANGES IN THE FORESTSTEPPE ZONE OF UKRAINE DURING 1991 – 2018: METHODOLOGY OF RESEARCH AND MAIN TRENDS. Ukrainian Geographical Journal, National Academy of Sciences of Ukraine, 2019; 3. Rudenko L., Lisovskyi S., Maruniak Eu. MODERN UKRAINE: CHALLENGES AND THREATS ASDETERMINANTS OF DEVELOPMENT. Ukrainian Geographical Journal, National Academy of Sciences of Ukraine, 2018; 4. Brunn Stanley D., Dronova Olena, Rudenko Leonid, Leiberiuk Oleksandr. Disruption, despair and renewal: impacts and voices of the Ukrainian geographical community about the 2014 Russian invasion. Geografiska Annaler: Series B, Human Geography, Informa UK Limited, 2019; 5. Rudenko Leonid, Maruniak Eugenia, Golubtsov Oleksandr,

							Lisovskyi Serhiy, Chekhniy Viktor, Farion Yuriy. Reshaping Rural Communities and Spatial Planning in Ukraine European Countryside, Walter de Gruyter GmbH, 2017; 6. Rudenko L.H., Maruniak Eu.O., Chervaniov I.H. GEOGRAPHY: UPDATING TOWARD WORLD TRENDS. Ukrainian Geographical Journal, National Academy of Sciences of Ukraine, 2018; 7. Rudenko, L., Lisovskyi, S., Maruniak, E. Dilemmas of regional development in Ukraine. Ukrainian Geographical Journal, 2020.
125777	Лісовський Сергій Антонович	завідувач відділу, Основне місце роботи	Відділ суспільно-географічних досліджень	Диплом доктора наук ДД 004067, виданий 15.12.2004, Диплом кандидата наук ГФ 002859, виданий 25.05.1990, Атестат старшого наукового співробітника (старшого дослідника) СН 003259, виданий 07.11.1997	40	Основи збалансованого розвитку регіонів	Лісовський С.А. протягом багатьох років викладав дисципліни, пов'язані з тематикою сталого (збалансованого) розвитку у вищих навчальних закладах Києва. Зокрема в період 2007-12015 рр. він викладав в Київському національному університеті курси "Глобальні проблеми сталого розвитку", "Сталий розвиток туризму", "Регіональна політика сталого розвитку". Ці курси були особисто розроблені автором. Лісовський С.А. є співавтором посібника Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку: Навчальний посібник /Т.К. Гречко, С.А. Лісовський, С.А. Романюк, Л.Г. Руденко.// Національна академія державного управління при Президентові України, Інститут географії НАН України, Київ, 2015. – 264 с. (8 д.а.). Також С.А. Лісовський виступав з лекціями, присвяченими проблематиці сталого розвитку перед студентами з Німеччини, Литви, В'єтнаму,

							представниками центральних органів державного управління України. Публікації: 1. Dilemmas of regional development. Український географічний журнал, 2020. №3https://doi.org/10.15407/ugz2020.03.036 2. Modern Ukraine: Challenges and threats as determinants of development Ukrainian Geographical Journal, 2018, №3 ttps://doi.org/10.15407/ugz2018.03.031 3. Inclusiveness and environmental priorities of urban development as components of quality of life (case cities examples)Lisovskyi, S.A., Maruniak, E.O., Gukalova, I.V., Mozgovyi, A.A., Pokliatzkyi, S.A. Ukrainian Geographical Journal, 2019, 2019(2), стр. 13–22 https://doi.org/10.15407/ugz2019.02.013

Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	**ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)**	**Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН**	**Методи навчання**	**Форми та методи оцінювання**
ПРН10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері наук про Землю, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.	☒	Асистентська практика	Практичні заняття, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, підготовка презентацій, дискусія.	Самооцінка і самоаналіз, підготовка презентацій, підготовка звіту, залік
ПРН09. Застосовувати сучасні інструменти і	☒	Геоінформаційне картографування	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка

технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи і технології.			рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, ілюстрація, аналіз даних.	рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен
		Еволюція ландшафтів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, моделювання, аналіз даних, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН08. Застосовувати загальні принципи та методи математики й природничих наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері наук про Землю.	☒	Геоінформаційне картографування	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, ілюстрація, аналіз даних.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен
		Еволюція ландшафтів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, моделювання, аналіз даних, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН 07 Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у науках про Землю з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів.	☒	Асистентська практика	Практичні заняття, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, підготовка презентацій, дискусія.	Самооцінка і самоаналіз, підготовка презентацій, підготовка залік
		Геоінформаційне картографування	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, виконання творчих завдань, контрольна робота, екзамен.
ПРН 06 Планувати і виконувати дослідження з наук про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів та дотриманням норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо	☒	Філософія науки та культури	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, екзамен.
		Геоінформаційне картографування	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, ілюстрація, аналіз даних.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен
		Основи збалансованого розвитку регіонів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна

досліджуваної проблеми. Ініціювати, організовувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань.			практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	робота, екзамен.
		Еволюція ландшафтів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, моделювання, аналіз даних, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН 05 Глибоко розуміти загальні принципи та методи наук про Землю, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях та у викладацькій практиці. Проводити опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно орієнтованих дисциплін відповідного фахового напряму та дисциплін фундаментального циклу.	☒	Асистентська практика	Практичні заняття, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, підготовка презентацій, дискусія.	Самооцінка і самоаналіз, підготовка презентацій, підготовка звіту, залік
		Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Еволюція ландшафтів	Лекція, семінар, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, дискусія, виконання завдань, моделювання.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Основи збалансованого розвитку регіонів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН 03 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми наук про Землю, кваліфіковано оприлюднювати в тому числі іноземною мовою результати досліджень у	☒	Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Еволюція ландшафтів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка

наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях та на наукових заходах. Вміти професійно презентувати результати власних досліджень на міжнародних наукових конференціях, семінарах, практичне використання іноземних мов у науковій, інноваційній та педагогічній діяльності.			презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, моделювання, аналіз даних, складання висновків.	презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Основи збалансованого розвитку регіонів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Іноземна мова	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, складання висновків	Усне опитування, письмове опитування, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, екзамен.
ПРН 02 Розробляти та досліджувати концептуальні, математичні і комп'ютерні моделі Землі, її геосфер, процесів, що відбуваються в них, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у науках про Землю та дотичних міждисциплінарних напрямах.	☒	Геоінформаційне картографування	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, ілюстрація, аналіз даних.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН 01 Мати передові концептуальні та методологічні знання з наук про Землю і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напряму, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.	☒	Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Еволюція ландшафтів	Лекція, семінар, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, дискусія, виконання завдань, моделювання.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Основи збалансованого розвитку регіонів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
ПРН 04 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати	☒	Політика просторового розвитку і практика планування в країнах Європейського Союзу	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка

для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані; працювати на сучасному обладнанні, обробляти результати експериментів; аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати проведених експериментів і досліджень; робити висновки на основі одержаних досліджень. Формулювати з нових дослідницьких позицій робочі гіпотези досліджуваної проблеми та загальну методологічну базу власного наукового дослідження, усвідомлювати його актуальність, мету і значення для розвитку інших галузей науки.			презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Еволюція ландшафтів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, моделювання, аналіз даних, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Основи збалансованого розвитку регіонів	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації,написання рефератів, підготовка презентацій, виконання практичних завдань, демонстрація, аналіз даних, перевірка гіпотези, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, підготовка презентацій, контрольна робота, екзамен.
		Філософія науки та культури	Лекція, робота з літературою, робота з електронними ресурсами інформації, написання рефератів, складання висновків.	Усне опитування, письмове опитування, тестові завдання, самооцінка і самоаналіз, підготовка рефератів, екзамен.